

PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS VIEŠOJI BIBLIOTEKA

2016 METŲ ĮSTAIGOS VADOVO VEIKLOS ATASKAITA

1. ĮSTAIGOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

Misija

Panevėžio miesto savivaldybės viešosios bibliotekos (toliau – bibliotekos) misija yra teikti visuomenės nariams nemokamą prieigą prie mokslo ir meno kūrybinių įvairovės bei naujų informacinių technologijų, lavinti bendruomenę, atveriant jos nariams žinių, informacijos ir kultūros pasaulį, būti patraukli, patogi vieta darbui, saviraiškai ir poilsiui bei visą gyvenimą tobulėti skatinanti bendruomeniška įstaiga.

Tikslai	Uždaviniai
Didinti bibliotekų įvaizdžio patrauklumą visuomenei ir socialiniams partneriams.	<ul style="list-style-type: none"> Atskleisti bibliotekų tinklo privalumus, tenkinant vartotojų poreikius. Atskleisti bibliotekų teikiamų paslaugų plėtros ir naudos visuomenei potencialą.
Sukurti bibliotekoje palankias sąlygas gyventojų mokymuisi visą gyvenimą.	<ul style="list-style-type: none"> Bibliotekų išteklius ir teikiamas paslaugas integruoti į formalius švietimo procesus bei priemones. Dalyvauti vaikų neformaliojo švietimo procesuose, sudaryti bibliotekoje palankias sąlygas individualiems gebėjimams atskleisti bei realizuoti specialiuosius poreikius. Sukurti bibliotekose lanksčias sąlygas gyventojams gauti informaciją, gilinti žinias ir mokytis.
Formuoti teigiamą požiūrį į skaitymą, bei gerinti kultūrinį gyventojų raštingumą, pasinaudojant naujosiomis technologijomis.	<ul style="list-style-type: none"> Ugdyti vaikų ir jaunimo norą skaityti, domėtis literatūra bei kokybiškai leisti laisvalaikį skaitymą skatinančioje aplinkoje. Sudaryti gyventojams prieigą prie kokybiškų, aktualių, meninę, kultūrinę ir mokslinę vertę turinčių informacijos išteklių bei skatinti suaugusius jais naudotis. Plėsti kultūros, švietimo, meno ir kitose srityse dirbančių valstybinių ir nevyriausybinių organizacijų socialinę partnerystę, įgyvendinant skaitymo skatinimo iniciatyvas ir formuojant teigiamą požiūrį į skaitymą.
Kurti ir plėtoti naujas elektronines bibliotekų paslaugas, užtikrinti viešą prieigą prie bendruomenės poreikius atitinkančio skaitmeninio turinio ir	<ul style="list-style-type: none"> Plėsti elektronines bibliotekų paslaugas, užtikrinant bibliotekų teikiamų paslaugų gyventojams prieinamumą skaitmeninėje erdvėje. atnaujinti ir sukurti vartotojų poreikius atitinkančią viešąją interneto ir informacijos prieigos infrastruktūrą

tobulinti gyventojų įgūdžius juo naudotis.	bibliotekose. <ul style="list-style-type: none"> • Ugdyti bibliotekininkų, kaip naujų elektroninių paslaugų ir produktų skleidėjų gyventojams, kompetencijas. • Didinti gyventojų nuolatinio skaitmeninių įgūdžių tobulinimo galimybes bibliotekose.
Mažinti gyventojų socialinę ir skaitmeninę atskirtį, didinant bibliotekos paslaugų prieinamumą.	<ul style="list-style-type: none"> • Per bibliotekų informacinę ir edukacinę veiklą skatinti socialiai pažeidžiamų gyventojų grupių socialinę integraciją. • Sukurti pozityvią ir bendruomeniškumą skatinančią aplinką bibliotekose, pritaikyti ją įvairiems vartotojų kultūriniais ir informaciniais poreikiams.

2. ĮSTAIGOS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA

Miesto savivaldybės viešųjų bibliotekų tinklo struktūra

Savivaldybės viešųjų bibliotekų tinklą sudaro Viešoji biblioteka ir 6 filialai.

Viešoji biblioteka turi 5 funkcinis skyrius: Dokumentų komplektavimo ir katalogavimo, Abonemento, Informacijos, Vaikų literatūros bei Metodikos.

Viešosios bibliotekos filialai yra 6: dvi vaikų bibliotekos – „Žiburėlis“ ir „Šaltinėlis“, Parko biblioteka, aptarnaujanti suaugusius, Šiaurinė, Smėlynės ir „Židinio“ bibliotekos aptarnauja ir suaugusius, ir vaikus.

Visos bibliotekos, išskyrus „Žiburėlį“ ir Šiaurinę, dirbo su viena poilsio diena. Visų bibliotekų prieiga yra pritaikyta neįgaliesiems.

Personalas

Bibliotekos administraciją sudaro 4 darbuotojai: direktorius, direktoriaus pavaduotoja (su aukštuoju universitetiniu išsilavinimu), direktoriaus pavaduotoja ūkiui (su aukštuoju neuniversitetiniu išsilavinimu), vyr. buhalterė (su aukštuoju neuniversitetiniu išsilavinimu).

2016 m. pabaigoje pagal LR DK 125 str. I d. (šalių susitarimu) darbą paliko bibliotekos direktorė.

2016 m. tinklo bibliotekose dirbo 60 darbuotojų (59 etatai), 42 iš jų – profesionalūs bibliotekininkai (41,75 etato). Pagal išsimokslinimą 31 (73,8 proc.) – su aukštuoju universitetiniu, 5 (11,9 proc.) – su aukštuoju neuniversitetiniu ir 6 (14,3 proc.) – su aukštesniojo išsilavinimu.

Viešojoje bibliotekoje dirba 20 profesionalių bibliotekininkų: 16 (80,0 proc.) – su aukštuoju universitetiniu, 2 (10 proc.) su aukštuoju neuniversitetiniu, 2 (10,0 proc.) – su aukštesniojo išsilavinimu. Vietoje darbuotojos, atleistos pagal LR DK 125 str. I d. (šalių susitarimu), su aukštuoju universitetiniu išsilavinimu, buvo priimta darbuotoja su aukštuoju neuniversitetiniu išsilavinimu Vaikų literatūros skyriuje.

Filialuose dirba 22 profesionalūs bibliotekininkai: 16 (72,7 proc.) – su aukštuoju universitetiniu, 2 (9,1 proc.) su aukštuoju neuniversitetiniu, 4 (18,2 proc.) – su aukštesniojo išsilavinimu. 2016 m. vasarą pagal LR DK 125 str. I d. (šalių susitarimu) buvo atleista Šiaurinės bibliotekos vedėja, ją pakeitė konkurso būdu Smėlynės bibliotekos vyresn. bibliotekininkė. Į laisvą vyresn. bibliotekininko vietą buvo priimta darbuotoja su aukštuoju universitetiniu išsilavinimu.

Iš 18 techninio ir aptarnaujančio personalo darbuotojų 7 yra kvalifikuoti specialistai. 2 iš jų – su aukštuoju universitetiniu išsilavinimu, 3 – su aukštuoju neuniversitetiniu ir 2 – su aukštesniuoju.

2016 m. techninio ir aptarnaujančio personalo darbuotojų buvo 20. Ataskaitiniais metais pagal LR DK 127 str. 1 d. buvo atleisti vairuotojas, į jo vietą buvo priimtas kitas darbuotojas.

Darbuotojų kaita, palyginus su ankstesniais metais, buvo tikrai ženkli – įstaigą paliko 4 darbuotojai. Visi jie išėjo sulaukę arba būdami pensinio amžiaus.

Kvalifikacijos kėlimas

2016 m. bibliotekos darbuotojai dalyvavo 27 seminaruose bei mokymuose. Ataskaitiniais metais kvalifikaciją tobulino 35 bibliotekininkai, kitiems personalo darbuotojams mokymų nebuvo. 2015 metais kvalifikaciją tobulino 39 darbuotojai, jiems buvo skirta daugiau kvalifikacijos kėlimo renginių – 32.

Eil. Nr.	Seminaro, mokymų pavadinimas	Trukmė val.	Seminare dalyvavusių darbuotojų skaičius			
			Iš viso	Iš jų		
				kūrybinių darbuotojų	administracijos darbuotojų	techninių darbuotojų
1.	„Klientų patirties valdymas veiklos procesuose“	24	1	0	1	0
2.	„Strateginio planavimo sesijos“	24	1	0	1	0
3.	„Panevėžio neformalaus švietimo organizatoriai – dalijimuisi „Epale“ platformoje“	4	1	0	1	0
4.	Tarptautinis išvažiuojamasis viešųjų bibliotekų patirties sklaidos forumas Suomijos bibliotekose „Library in modern business spaces“ („Biblioteka šiuolaikinio verslo erdvėse“)	7 dienos	1	0	1	0
5.	Mokslinis – praktinis seminaras „P.Mašioti skaitymai. Linksmos knygos vaikams“	6	4	4	0	0
6.	„Skrajučių, plakatų ir vizitinių kortelių maketavimas su atvirojo kodo programa „Inscap“	4	14	14	0	0
7.	„Elektroniniai informacijos šaltiniai: atviroji prieiga, duomenų	4	4	4	0	0

	bazės, virtualios bibliotekos.“					
8.	„Prezentacija kitaip: įtaigus informacijos pateikimas“	6	6	6	0	0
9.	„Darbas su nuotraukų redagavimo programa GIMP“ (pradžiamokslis)	4	1	1	0	0
10.	„Darbas su nuotraukų redagavimo programa GIMP“ (pažengusiems)	4	2	2	0	0
11.	„Edukacinių programų rengimas“	7	7	7	0	0
12.	„Suaugusiųjų švietimo veiksmų plano nacionalinis koordinavimas: Lietuva“	3	1	1	0	0
13.	„Bibliotekos skaitmeninė kolekcija: teorija ir praktika“	12	2	2	0	0
14.	Lietuvos kultūros tarybos viešas seminaras „Naujovės ir pasikeitimai Kultūros rėmimo fondo lėšomis finansuojamų projektų gairėse“.	4	4	4	0	0
15.	Lietuvos kariuomenės Strateginės komunikacijos departamento viršininko Tomo Čeponio paskaita apie informacinius karus	2	3	3	0	0
16.	„Tarptautinė kvalifikacija novatoriškoms bibliotekų idėjoms: Danijos Aarhus miesto bibliotekos patirtis“.	2	10	10	0	0
17.	Praktinė informatika - skenavimas	3	3	3	0	0
18.	„Bibliotekos pažangai 2“ antras patirties dalijimosi seminaras	16	3	3	0	0
19.	„Nenustatytų teisių turėtojų kūriniai: nuo poreikio atsiradimo iki statuso suteikimo“	6	2	2	0	0
20.	Baigiamoji projekto „Bibliotekos pažangai 2“ konferencija	8	2	2	0	0
21.	Lietuvių literatūros ir	2	25	25	1	0

	tautosakos instituto darbuotojos S. Daugirdaitės paskaita „Kaip nepaskęsti knygų jūroje?“					
22.	Tarptautiniai teoriniai ir praktiniai mokymai „E-knygų rinka ir bibliotekų partnerystė“	2 dienos	1	0	1	0
23.	Seminaras viešosioms bibliotekoms „Lietuvos gyventojų informacinio saugumo link“	5	1	0	1	0
24.	„Stiprios bibliotekos, stipri visuomenė“	5	1	0	1	0
25.	Mokymai „Virtuali bendruomenė kuria realias bendruomenes. Socialinių tinklų panaudojimas“	8	1	1	0	0
26.	Praktinis seminaras „Poveikio vertinimo mokymai“	5	1	1	0	0
27.	„Duomenų pateikimas į VSAKIS, 2015 metų finansinių ataskaitų rinkiniai“	8	1	0	1	0
IŠ VISO:			103	95	9	0

2016 m. kvalifikaciją kėlusių darbuotojų dalis sudaro 58 proc. nuo bendro įstaigos darbuotojų skaičiaus. (2015 m. kvalifikaciją kėlė 65 proc. visų darbuotojų).

3. ĮSTAIGOS FINANSAVIMO ŠALTINIAI IR BIUDŽETO STRUKTŪRA

2016 m. iš miesto savivaldybės biudžeto bibliotekos reikmėms gauta 577,2 tūkst. Eur, 2015 m. – 504,9 tūkst. Eur. 2016 m. gauta 72,3 tūkst. Eur daugiau negu 2015 m.

Iš valstybės biudžeto (Kultūros ministerijos) knygų įsigijimui gauta 26,7 tūkst. Eur t.y. 2,5 tūkst. Eur daugiau, negu 2015 m.

Savivaldybės viešoji biblioteka už mokamas paslaugas planavo uždirbti 3000 Eur. Planą įvykdė 110 proc. Surinkome 3299,09 Eur. Negauti iš biudžeto pajamų už teikiamas paslaugas asignavimai per ataskaitinį laikotarpį – 323,55 Eur. Iš jų virš plano uždirbtos lėšos 299,09 Eur. Visos pajamos gautos iš pagrindinės veiklos.

2015 m. gruodžio 31 d. nepanaudotų pajamų už paslaugas likutis – 439,26 Eur, 2016 m. gruodžio 31 d. – 323,55 Eur.

Iš projektų ir programų gauta **16,8 tūkst.** Eur. 2015 m. gauta **30,1 tūkst.** Eur.

Ataskaitiniais metais iš savivaldybės administracijos trims projektams gauta 2880 Eur:

- iš visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos projektui „Sveikata išmintingųjų honoraras“ – 2000 Eur;

- iš švietimo ir ugdymo programos projektui „Vasara su knyga miesto bibliotekose“ – 285 Eur;
- iš Kultūros ir meno programos projektui „Renginių ciklas „Literatūros ir meno kaleidoskopas“ – 600 Eur.

Iš Lietuvos kultūros tarybos Viešosios bibliotekos projektams gauta **9,6 tūkst.** Eur. (2015 m. – 9,1 tūkst. Eur):

- projektui „Inovacija kviečianti kurti“ – 4,0 tūkst. Eur;
- projektui „Biblioteka – tavo šeimos narys“ – 2,5 tūkst. Eur;
- projektui „Kompleksinė renginių programa Skaitantis miestas“ – 3,1 tūkst. Eur.

Iš „Bibliotekos pažangai 2“ projekto lėšų tęstiniam projektui „3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis.“ gauta 4,3 tūkst. Eur (likutis, 2015 m. – 16 tūkst. Eur).

Paramos lėšų gauta – **1528,36** Eur, t.y. 138,64 Eur mažiau negu 2015 m. Iš jų:

- 2 proc. GPM – 448,36 Eur (2015 m. – 587 Eur);
- AB „Linus Agro“ – 1000 Eur.
- UAB „Šviesa“ – 80 Eur.

4. PROJEKTINĖ VEIKLA

2016 m. iš viso įvairiems fondams ir institucijoms pateikėme 14 projektų, iš kurių: 1 projektas yra tęstinis 2015-2016 m., teiktas Kultūros ministerijai, 8 – Lietuvos kultūros tarybai, 4 projektai teikti įvairioms Panevėžio miesto savivaldybės administracijos programoms, 1 projekte dalyvaujame kaip Kauno V. Kudirkos viešosios bibliotekos partneriai Europos Sąjungos teritorinio bendradarbiavimo per sieną programoje.

Eil. Nr.	Projekto pavadinimas	Fondo ar institucijos pavadinimas	Prašomos lėšos eurais	Gautos lėšos eurais
1.	„3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis“ (2015-2016; 2015 m. gauta 20284,0 Eur)	Kultūros ministerija, Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka („Bibliotekos pažangai 2“).	22 600,0	4845,0 (likutis 2016 m.)
2.	„Inovacija, kviečianti kurti“	Lietuvos kultūros taryba	9230,0	4000,0
3.	„Skaitantis miestas“	Lietuvos kultūros taryba	6290,0	3100,0
4.	„Biblioteka – tavo šeimos narys“	Lietuvos kultūros taryba	4680,0	2500,0
5.	„Sveikata – išmintingųjų honoraras“	Panevėžio miesto savivaldybės administracija. Visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa	4000,0	2000,0
6.	„Vasara su knyga miesto bibliotekose“	Švietimo ir ugdymo programa. Vaikų socializacijos konkursas	4630,0	285,0
7.	„Literatūros ir meno kaleidoskopas“	Panevėžio miesto savivaldybės administracija, Kultūros ir meno programa.	9255,0	600,0
8.	„Mokykimės ekologijos	Panevėžio miesto	2950,0	0

	abėcėlės“	savivaldybės administracija		
9.	„Būkime kartu, kurkime drauge“	Lietuvos kultūros taryba	4809,0	0
10.	„Nebūk vienišas, būkime kartu“	Lietuvos kultūros taryba	2400,0	0
11.	„Tetos Bibliomilės svetainė“	Lietuvos kultūros taryba	2665,0	0
12.	„Etno vaikams“	Lietuvos kultūros taryba	5100,0	0
13.	„Atviros durys kūrybai, pažinimui, edukacijai“	Lietuvos kultūros taryba	4200,0	0
14.	„Modernių mokymosi priemonių prieinamumas ir veiksmingumas rizikos grupių vaikams ir jaunimui“ (projekto partneriai).	„The Interreg V-A Latvia – Lithuania 2014-2020“ programai	73 333,0	laukiama
IŠ VISO:			156 142,0	17 330,0
Iš jų:				
<i>Iš Savivaldybės administracijos įvairių programų</i>			20 835,0	2885,0
<i>Iš Kultūros tarybos programų</i>			39 374,0	9600,0
<i>Iš Kultūros ministerijos programų</i>			22 600,0	4845,0 (likutis)
<i>Iš ES fondų</i>			73 333	laukiama

13-os (be projekto iš ES fondų) parengtų projektų įgyvendinimui buvo prašoma 82 809 Eur. 7-ių projektų įgyvendinimui gautas 17330 Eur finansavimas (20284,0 Eur gauta 2015 m.).

Lietuvos Nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka ir projektas „Bibliotekos pažangai 2“ parengto projekto „3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis“ įgyvendinimui skyrė likusius 4845 Eur.

Lietuvos kultūros taryba finansavo tris projektus, skirdama jiems 9600 Eur. Viešoji biblioteka skaitymo skatinimui skirtam projektui „Skaitantis miestas“ įgyvendinti gavo 3100 Eur, 2500 Eur buvo skirta „Židinio“ bibliotekos kompleksinei skaitymo skatinimo programai „Biblioteka – tavo šeimos narys“. Vaikų literatūros skyrius „Žalioji pelėda“ gavo 4000 Eur finansavimą projektui „Inovacija, kviečianti kurti“.

Panevėžio miesto savivaldybė finansavo tris tęstinius bibliotekos projektus: 2000 Eur skirta projektui „Sveikata – išmintingųjų honoraras“. Tuo tarpu vaikų vasaros poilsio projektui „Vasara su knyga miesto bibliotekose“ penkiose bibliotekose įgyvendinti gauti vos 285 Eur. Kultūros ir meno programai parengtas ir Bibliotekų metams skirtas projektas „Kultūros ir meno kaleidoskopas“ buvo finansuotas tik 600 Eur.

2016 m. pabaigoje parengta 10 projektų, skirtų 2017 metų veiklai, pateiktų Lietuvos kultūros tarybai. 1 projektas, bendradarbiaujant su Kauno V. Kudirkos viešąja biblioteka, dar vasarą pateiktas Latvijos ir Lietuvos bendradarbiavimo per sieną programai „The Interreg V-A Latvia – Lithuania 2014-2020“, atsakymas dar negautas.

5. PARODINĖ VEIKLA

Panevėžio m. savivaldybės viešoji biblioteka neturi atskirų patalpų meno ar literatūros parodomis eksponuoti. Tad jos eksponuojamos bendroje erdvėje, todėl parodas nemokamai gali apžiūrėti visi bibliotekose besilankantys lankytojai.

Per 2016 metus tinklo bibliotekose parengta **217 literatūros ir meno parodų**. Lyginant su 2015 m., 15 parodų daugiau. **119 (2015 m. – 103) parodų parengta vaikams** arba pačių vaikų. **1 virtualią parodą** parengė Viešoji biblioteka. Vidutiniškai per mėnesį vienas bibliotekos padalinys parengė po 2 parodas. Daugiausia parodų buvo parengta Šiaurinėje bibliotekoje – 37, Vaikų literatūros skyriuje „Žalioji pelėda“ – 30.

Bibliotekose noriai savo darbus eksponuoja Panevėžio dailės mokyklos, Moksleivių namų būrelių, mikrorajonų mokyklų ar ikimokyklinio ugdymo įstaigų auklėtiniai – jiems tai svarbi vieta parodyti savo kūrybą plačiajai visuomenei.

Daug parodų miesto bibliotekose eksponuoja studijos „Paletė“, VŠĮ „Dailusis ornamentas“ nariai, M. Rimkevičaitės paslaugų ir verslo mokyklos mokiniai, Panevėžio fotografų draugijos nariai.

Bibliotekose surengtos **literatūros parodos**, skirtos žymių meno bei literatūros asmenybių jubiliejams paminėti: Marcelijui Martinaičiui, Antanui Vaičiulaičiui, Vytautui Mačerniui, Jurgai Ivanauskaitei, Kaziui Inčiūrai, Baliui Sruogai, Selemonui Paltanavičiui, knygnešiui Jurgiui Bielinui.

2016-ieji buvo paskelbti prezidento Kazio Griniaus metais. Šiems metams paminėti buvo surengta „Vienos knygos paroda Prezidentui Kaziui Griniui“ Viešojoje bibliotekoje ir paroda „2016-ieji – Prezidento Kazio Griniaus metai“ Parko bibliotekoje.

Miesto gimtadieniui buvo parengtos: **literatūros parodos** „Panevėžio krašto rašytojai ir poetai“ Viešojoje bibliotekoje, „Miestas – istorija. Miestas – legenda“ vaikų bibliotekoje „Žiburėlis“, „Ten susimąstęs tamsus Nevėžis“ vaikų bibliotekoje „Šaltinėlis“, „Panevėžiečiai – plunksnos meistrai“ Parko bibliotekoje bei **meno parodos**: tautodailininkų Onutės Vertelkienės akvarelės darbų paroda „Panevėžys ir jo apylinkės“ Šiaurinėje bibliotekoje bei Lidijos Dailidėnienės tapybos paroda „Žydėjimas“ vaikų bibliotekoje „Šaltinėlis“, Audriaus Repšio fotografijų paroda „Panevėžys“ Smėlynės bibliotekoje. Kiekvienais metais Viešojoje bibliotekoje parodą miesto gimtadieniui skiria kolekcionierius V. Kazlauskas.

Tapo tradicija kiekvienais metais paminėti **Pinhole fotografijos** dieną. Panevėžio fotografų draugija fotografijų parodą „Be pavadini(mo)“ eksponavo Smėlynės ir „Židinio“ bibliotekose.

Vaikų bibliotekos „Šaltinėlis“ languose, prisidedant prie Britų tarybos iniciatyvos „**Šekspyras gyvas bibliotekose**“ eksponavome fotomenininko Orlando Butkaus fotografijas „Akimirkos iš „Vasarvidžio nakties sapno“ spektaklio.

Toje pačioje bibliotekoje, bendradarbiaujant su „Šviesos“ specialiojo ugdymo centru vyko programos Erasmus + Europos savanorių tarnybos **projekto „Naujas balansas“ savanorių Lauros Rodrigues iš Ispanijos kūrybinių darbų paroda „Emocijos“ ir Magdalenos Fink iš Austrijos koliažų paroda „Sąlytis su gamta“**. Šias parodas galima būtų laikyti išskirtinėmis metų parodomis.

Tradiciškai rengiamos teminės literatūros parodos istorinėms, kalendorinėms datoms paminėti, pristatomos naujos knygos. Visada nemažo susidomėjimo sulaukia pažintinės kelionių literatūros parodos.

Parodos pagal žanrus (fotografijos, keramikos, tautodailės ir kt.) negrupuojamos ir atskirai neapskaitomos.

Daugiausia bibliotekose eksponuojamos miesto menininkų parodos. Iš kitų miestų menininkų paminėtinos dvi dailininkės, knygų iliustratorės **Sigutės Ach darbų parodos** bibliotekoje „Židins“.

Viešojoje bibliotekoje buvo eksponuota *Siminos Sirbu (Rumunija)*, savanoriavusios G. Petkevičaitės –Bitės bibliotekoje, foto paroda „*Atrasti Tytuvėnus, pažinti save*“.

Išskirtinio dėmesio sulaukusi paroda buvo *Kniaudiškių seniūnaitijos gyventojų ir bibliotekos skaitytojų rankdarbių paroda „Kurianti bendruomenė“*, skirta Bibliotekų ir Bendruomenių metams, eksponuota Viešojoje bibliotekoje.

Parodų lankytojai atskirai neapskaitomi. Bibliotekos parodų bei renginių lankymas nemokamas.

6. RENGINIAI

2016 metai įstaigai buvo itin svarbūs – Lietuvos Respublikos Seimas 2016-uosius metus paskelbė **Bibliotekų metais**. Turėjome planų ir gražių idėjas, tačiau kai projektas „**Literatūros ir meno kaleidoskopas**“ buvo įvertintas tik 600 Eur, dalis planų ir liko planais. Gelbėjo, žinoma, Lietuvos kultūros tarybos finansuoti projektai. 2016 m. miesto bibliotekose įvyko net **1038 renginiai**:

795 žodiniai (literatūriniai renginiai, susitikimai, viktorinos, įvairūs konkursai, edukacijos);

217 vaizdinių (meno, literatūros parodos, iš jų 1 virtuali);

26 kompleksiniai (parodų pristatymai);

Pagrindinės renginių formos išliko tos pačios – susitikimai, parodų atidarymai, konkursai, viktorinos, edukaciniai užsiėmimai. Ataskaitiniais metais daugiau renginių vyko netradicinėse erdvėse. Pristatydami parengtas edukacines programas dalyvavome **LITEXPO rūmuose Tarptautinėje Vilniaus knygų mugėje, respublikinėje Mokyklų mugėje, „EXPO Aukštaitija 2016“, Kalėdinėje mugėje, „Susitikime penktadienį“ renginiuose, organizavome netradicinį Nacionalinės Lietuvos bibliotekų savaitės atidarymą – sulėktuvės Laisvės aikštėje.**

Bibliotekos renginiuose – kultūriniuose, edukaciniuose, ekskursijose, akcijose per metus **apsilankė 12714** įvairaus amžiaus ir socialinių grupių lankytojų.

Daugiausia renginių lankytojų sulaukė vaikų literatūros skyrius „Žalioji pelėda“ – 3366, Smėlynės biblioteka – 2466, biblioteka „Židinys“ – 1633, Viešoji biblioteka – 1351. Kitų bibliotekų renginiuose apsilankė 1070 ir mažiau lankytojų.

Bibliotekos renginiai nemokami, tad ir pajamų už juos negauname.

Renginiai buvo organizuojami įgyvendinant kultūros ir meno projektą „**Literatūros ir meno kaleidoskopas**“, vaikų socializacijos programą „**Vasara su knyga miesto bibliotekose**“, sveikatos projektą „**Sveikata – išmintingųjų honoraras**“, projektą „**3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis.**“, Viešosios bibliotekos skaitymo skatinimo projektą „**Skaitantis miestas**“, bibliotekos „Židinys“ kompleksinės skaitymo skatinimo programos „**Biblioteka – tavo šeimos narys**“, vaikų literatūros skyriaus „Žalioji pelėda“ projekto „**Inovacija, kviečianti kurti**“ veiklas.

Bibliotekos renginiuose 2016 metais svečiavosi daug įdomių žmonių: vaikiškų knygelių autorė **Evelina Daciūtė**, dailininkė ir knygų autorė **Sigutė Ach**, aktorė, režisierė, scenaristė, rašytoja, dailininkė **Kristina Gudonytė**, rašytoja muziejininkė **Aldona Ruseckaitė**, žurnalistė **Dalia Kutraitė**, poetė **Violeta Palčinskaitė**, leidyklos „Tyto alba“ direktorė **Lolita Varanavičienė**, dainų autorius ir atlikėjas **Vygantas Kazlauskas**, iliuzionistai **Justinas Malinauskas**, **Mantas Wizard**. Renginiuose, skirtuose sveikai gyvensenai propaguoti dalyvavo kultūrizmo treneriai, mitybos konsultantai, keleto knygų apie sportą ir mitybą autoriai **Andrius Pauliukevičius ir Ilka Rae Adams**, žolininkė, keleto knygų autorė **Nijolė Degutienė**, biologė, chemikė, sveikuolė **Regina Balsevičienė**.

Praėjusiais metais, kaip niekada daug renginių vyko netradicinėse erdvėse. Šiuose renginiuose apsilankė ne vienas šimtas dalyvių.

Vasario pabaigoje vykome į „Litexpo“ parodų rūmuose jau 17-ąjį kartą vykusią **knygų mugę**, kur dalyvavome renginių programoje. Bibliotekų erdvėje pristatėme projekto „3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis“ veiklas, kurios atitiko mugės temą „Personażas ieško autoriaus“. Visiems ir kiekvienam – nuo pačių mažiausių iki senjorų – siūlėme pažaisti ir pademonstruoti savo literatūrinės žinias literatūrinėje viktorinoje „Atpažink personażą“. Knygų mugės svečiams pristatėme 3D spausdintuvą, kuris tapo tikru Bibliotekų erdvės traukos centru. Atsivežėme parodyti šia technologija pagamintų trimačių knygų skirtukų, raktų pakabukų, įvairių gyvūnų, augalų, detalių, žandikaulio maketą ir kt. Norinčių daugiau sužinoti apie 3D technologijos veikimo principą, galimybes buvo tikrai daug.

Birželio 1-ąją minimą Tarptautinę vaikų gynimo dieną bei vasaros pradžią jaunieji panevėžiečiai pasitiko šurmulingai. Moksleiviai rinkosi Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės bibliotekoje, kur kaip ir kitose penkiose Lietuvos apskričių viešosiose bibliotekose vyko vasaros skaitymų ir užsiėmimų renginys „**Vasara su knyga: nuo saulėtekio iki saulėlydžio**“. Šioje programoje dalyvavo ir **Smėlynės biblioteka** moksleivius pakvietusi tapti molinių knygų kūrėjais bei skriptoriais edukacinėse kūrybinėse „**Knygos (r)evoliucijos**“ dirbtuvėse. Smėlynės bibliotekos vedėja Loreta Breskienė įtaigiai papasakojo vaikams apie 15-os tūkstančių metų senumo piešinius ant uolų, hieroglifais iškaltas milžiniškas piramides, molines lenteles, papiruso ritinius, Gutenbergo spaudos mašiną ir šiuolaikines knygas. Visi, padedami L. Breskienės bei bibliotekininkės L. Dubauskienės, kibo į darbus. Viena grupė, naudodama egiptietišką ar lietuvišką abėcėlę rašė ant savo pačių rankomis pasigamintų molinių lentelių. Tuo tarpu kiti popierius lapus margino plunksna ir tušu. **Knygos skaitymai bei „Knygos (r)evoliucijos“ dirbtuvės buvo tiesiogiai teletiltu transliuojamos visose Lietuvos viešosiose bibliotekose.**

Bibliotekos kolektyvas dalyvavo **miesto gimtadienio renginiuose**. Laisvės aikštėje kvietėme miestiečius į „Vintažines dirbtuvėles“, kuriose retro rūbais pasirėdę bibliotekininkės mokė vaikus ir suaugusius pasigaminti „norų išsipildymo lėlytes“, pasidaryti miniatiūrinės knygeles, dalyvauti viktorinose apie gimtąjį miestą. Veikė knygų „maininykas“, iš kurio buvo galima išsirinkti patinkančią knygą, kurią senoviškai supakavome. Kvietėme vaikus piešti gimtojo miesto vaizdus ant tarp medžių pritvirtintos skaidrios plėvelės. Ši improvizuota piešinių paroda Laisvės aikštę puošė visą rugsėjo mėnesį.

Drauge su miestiečiais dalyvavome šventinėje eisenoje, kviesdamos visus pažinti bibliotekas, lankyti jose.

Rugsėjo 30 – spalio 2 dienomis „Cido“ arenoje vykusioje **21-ojoje tarptautinėje verslo ir pasiekimų parodoje „Expo Aukštaitija 2016“** pristatėme panevėžiečiams ir miesto svečiams kūrybinę Panevėžio miesto savivaldybės viešosios bibliotekos **laboratorijas „Ateik. Pamatyk. Išbandyk“**. „Knygos (r)evoliucijos“ laboratorijoje mažieji panevėžiečiai galėjo pasigaminti vienetinę, originalią molinę lentelę ir joje senoviniais rašmenimis parašyti savo vardą, arba tapti viduramžių skriptoriais ir, rašydami plunksnakočiais, išbandyti nelengvą knygų perrašinėtojų darbą. Grįžę į dabartį – pažaisti virtualų žaidimą „Knygos kelias“. Ypač didelio dėmesio parodoje sulaukė veikusi 3D laboratorija. Čia buvo galima ne tik savo akimis pamatyti, kaip atrodo 3D spausdintuvai, kaip iš plastiko gijų gimsta įvairūs trimačiai objektai, susipažinti su erdvinio spausdinimo perspektyvomis, bet ir išbandyti jėgas sprendžiant 3D spausdintuvu pagamintas smagias trimates dėlionės – galvosūkius.

Sulaukę didelio populiarumo mugėje „Expo Aukštaitija 2016“, buvome pakviesti ir į toje pačioje „Cido“ arenoje vykusią **Kalėdinę mugę**, kurios lankytojus kvietėme dalyvauti **kūrybinėse dirbtuvėlėse visai šeimai „Laukiame Kalėdų“**. Viešosios ir Smėlynės bibliotekų kuruojamoje erdvėje, 3D spausdintuvu buvo gaminami trimačiai kalėdiniai žaisliukai – snaigės, kankorėžiai, kuriais buvo puošiamas šalia stovėjusi eglutė. Mugės svečiai gausiai būriavosi šalia 3D spausdintuvo.

Smėlynės biblioteka visus praeivius kvietė pažaisti smagų žaidimą – viktoriną „Atspėk personažą“, Šiaurinės bibliotekos kolektyvas drauge su klubo „Laumė“ narėmis mokė pasigaminti šventines dekoracijas bei eglutės žaisliukus iš antrinių žaliavų, o bibliotekos „Židinys“ darbuotojos mokė pasidaryti norų lėlytes.

Vaikų literatūros skyriaus „Žalioji pelėda“ darbuotojos mažuosius lankytojus ir jų tėvelius supažindino su interaktyviomis (praplėstos realybės) knygomis.

Ataskaitiniais metais dalyvavome ir J. Miltonio dramos teatro projekto „**Panevėžys vienija ir taškas!**“ veiklose: rengėme literatūros parodas pagal pasiūlytas temas, Parko bibliotekos senjorų klubo nariai praleido popietę „Po teatro skliautais“. Čia senjorus šefavo ir teatro užkulsius aprodė aktorius Laimutis Sėdžius.

Atsiliepėme į Britų tarybos ir Nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos „**Šekspyras gyvas bibliotekose**“ iniciatyvą (V. Šekspyro mirties 400-osioms metinėms). Prie šios iniciatyvos mūsų pakviestas prisidėjo ir **teatras „Menas“**, paskolinęs vaikų bibliotekai „Šaltinėlis“ fotomenininko **Orlando Butkaus fotografijas „Akimirkos iš „Vasarvidžio nakties sapno“ spektaklio** bei pakvietęs žiūrovus į šį spektaklį už sumažintą bilieto kainą.

Viešojoje bibliotekoje vyko **CD „33 Šekspyro sonetai“ perklausa**, visi norintys galėjo apsilankyti virtualioje Britų tarybos tinklapyje esančioje parodoje.

Paskutinę balandžio savaitę Lietuvoje, jau šešioliktą kartą buvo minima **Nacionalinė bibliotekų savaitė**. Šiometės Nacionalinės bibliotekų savaitės, kaip ir visų Bibliotekų metų, moto buvo „**Stipri biblioteka – stipri visuomenė**“.

Bibliotekų savaitę pradėjome **netradiciniu renginiu Laisvės aikštėje – sulėktuvėmis arba flashmob'u**. Į renginį buvo pakviesti savivaldybės atstovai, dalyvavo vicemeras P. Luomanas, Savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotoja S. Jakštienė, talkino pučiamųjų orkestras „Panevėžio garsas“, miesto moksleiviai ir pedagogai, skaitantys ir knygas mylintys panevėžiečiai. Maloniai sutiko atvykti ir mintimis apie knygas, skaitymą, bibliotekų reikšmę jų gyvenime pasidalinti ir įvairių, su knyga nesusijusių, profesijų atstovai: Panevėžio apygardos prokuratūros vyr. prokurorė J. Činčikienė, teatro „Menas“ atstovas D. Juzėnas, Kraštotyros muziejaus, Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato, Panevėžio miesto priešgaisrinės gelbėjimo valdybos atstovai. Į skambiu šūkiu „**Daugiau knygų, daugiau šviesos, daugiau spalvų!**“ pavadintą flashmobą rinkosi žmonės, „apsiginklavę“ skiriamuoju ženkle – knygomis, kurias, davus ženklą ir paprašius atsiversti 16-ą puslapį, visi aikštėje esantys žmonės garsiai skaitė.

Visi norintieji taip pat galėjo nusifotografuoti prie sienelės, ant rankos užsidėti Bibliotekų metų antspaudą, pasiimti bibliotekų veiklą pristatančių skrajučių, ir net laimėti prizų. Šventės kulminacija tapo Panevėžio miesto savivaldybės viešosios bibliotekos direktorės A. Matulevičienės ir Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės bibliotekos pavaduotojos G. Astrauskienės Nacionalinės bibliotekų savaitės pradžios paskelbimas ir balionų paleidimas į dangų. Tokia netradicine akcija pradžiuginome ir nustebinome tiek pačius bibliotekų bendruomenės narius, tiek ir ankstyvą popietę, pliaupiant lietui, į miestą nepabūgusius išeiti žmones.

Tai buvo naujoviškas, įspūdingas renginys, būrin sukvietęs daugiau kaip 100 praeivių.

Vien balandžio mėnesį, ruošiantis Nacionalinei bibliotekų savaičiai ir vykdant su ja susijusias veiklas įvyko 123 įvairūs renginiai (16 kultūrinių, 95 edukaciniai, 12 ekskursijų), kuriuose apsilankė 2209 dalyviai. Parengtos 27 parodos.

Gegužės 7-ąją minima Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos diena. Šia proga Lietuvos leidėjų asociacija visoje šalyje suorganizavo **akciją „Lietuva skaito“**. Šioje akcijoje dalyvavo vaikų literatūros skyrius „Žalioji pelėda“, kurioje vyko knygų skaitymai. Pristatyti ir paskaityti vaikų mėgstamas knygas „Spintos istorijos“ ir „Pasaiba“ atvyko rašytoja Danguolė Kandrotienė.

Šiai dienai paminėti jau eilę metų Smėlynės bibliotekoje organizuojamas **tradicinis mažųjų skaitovų konkursas**. Šiemet jis vyko jau keturiolikta kartą. Pagerbti gimtojo žodžio susirinko 25 vaikai iš 6 miesto ugdymo įstaigų – „Aušros“, „Vilties“ ir Senvagės progimnazijų, Skaistakalnio pagrindinės, Pradinės mokyklos bei lopšelio-darželio „Sigutė“.

Vykdydama projektą „*Biblioteka – tavo šeimos narys*“, biblioteka „Židinys“ surengė daug renginių, iš kurių reikėtų paminėti netradicinius, bibliotekoms neįprastus renginius. Renginiai, arba „šeimadieniai“ buvo gausiai lankomi.

Tikras anšlagas bibliotekoje buvo, kai čia svečiavosi **sferinis kinas** arba dar kitaip – **mobilusis planetariumas**. Tokio formato renginys bibliotekoje vyko pirmą kartą. Trys kino seansai buvo skirti mažiausiems žiūrovams, o vienas vyresniesiems. Filmai buvo trumpi (seanso trukmė 30 min.), bet tikrai įdomūs ir pažintine prasme labai informatyvūs. Jauniesiems lankytojams po seanso buvo surengtos viktorinos, ir teisingai atsakę į klausimus vaikai buvo apdovanoti prizais.

Dar vienas „šeimadienis“ buvo skirtas **mandaloms**. Užsiėmimui vadovavo psichologijos magistrė, dailininkė, Lietuvos dailės terapijos taikymo asociacijos tarybos narė, vaiko ir šeimos asociacijos narė Aušra Šūmakarienė.

Vaikų literatūros skyriuje „Žalioji pelėda“, vykdam projektą „Inovacija, kviečianti kurti“ bei kitas veiklas taip pat vyko daug puikių renginių.

Studijos „Saviraiškos kodas“ atidarymo metu savanorė Vaida skaidrėse pristatė remonto, kūrimosi ir šurmulingos veiklos naujojoje studijoje – čia vykusią edukaciją, susitikimų, kūrybinių užsiėmimų akimirkas. Vieosa iš studijoje jau vykstančių veiklų – teatro būrelis (vadovė Birutė Beresnevičienė) parengė teatralizuotą studijos atidarymą.

Pasveikinti su įkurtuvėmis atvyko LR seimo nario Povilo Urbšio padėjėja Jūratė Kavaliauskienė, miesto mero pavaduotojas P. Luomanas, savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotoja Sandra Jakštienė, bibliotekos draugai iš „Ažuolo“ progimnazijos, vaikų lopšelių – darželių „Puriena“, „Aušra“, „Vyturėlis“, mažųjų skaitytojų tėveliai, kolegės iš apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės ir miesto viešųjų bibliotekų.

Šioje bibliotekoje vyko ir pasaulyje išpopuliarėjęs bendruomeninis technologinio švietimo **projekto CoderDojo Lietuva užsiėmimas**.

CoderDojo (www.coderdojo.lt) skatina vaikus, jaunimą ir jų tėvelius mokytis programuoti, kurti tinklapius, žaidimus ir kitais įdomiais metodais sužinoti daugiau apie technologijų pasaulį ir, gal būt, su tuo susieti savo profesinę ateitį. Šiuo metu net 57 šalyse veikia apie 700 CoderDojo klubų, surengta tūkstančiai renginių. Didžiulio susidomėjimo sulaukė ir renginys vaikų bibliotekoje „Žalioji pelėda“. Trys bibliotekos salės vos talpino visus susirinkusius ir pasiryžusius įgyti super galios, mokantis programuoti.

Bibliotekoje svečiavosi puikiai mažiesiems žinoma vaikiškų knygų autorė bei iliustratorė, jaunosios kartos **rašytoja Lina Žutautė**, išgarsėjusi nuotaikingomis, vaikų pamėgtomis knygelėmis apie neklaužadą mergaitę Kakę Makę, „Ferdinandą ir Pū“, kurias, beje, pati ir iliustruoja.

Tikrai neeilinis renginys – **susitikimas su animatoriais Valentu ir Jūrate Aškiniais**.

Gausiai susirinkusiems vaikams jie pristatė filmą „Aukso žirgas“, net šešerius metus kurtą kartu su animacijos meistras iš Lietuvos, Latvijos, Lenkijos, Liuksemburgo, Danijos, Belgijos, Rusijos, net Filipinų ir Indijos. Susirinkusieji galėjo pamatyti ir pirminius personažų eskizus, palyginti, kaip atrodo animatoriaus vizija ir galutinė versija, kuri pasiekia kino ekranus.

Svečiai suteikė susirinkusiems galimybę patiems išbandyti savo kūrybinius gebėjimus ir sukurti animacinį filmuką.

Kurdami animacinį filmą, vaikai dalyvavo visuose sudėtinguose filmo kūrimo etapuose: patys sugalvojo scenarijų duotai Joninių temai, savarankiškai kūrė ir piešė originalius

personažus, ornamentų kompozicijas, dekoracijas, bandė perteikti animacinį judesį. Filmuką galima pasižiūrėti <https://www.youtube.com/watch?v=tzgOOZSeke0>

Renginiai vaikams – patys įvairiausi, netikėti ir skatinantys kurti. Vienas iš tokių edukacinis užsiėmimas „Žaliosios pelėdos“ vasaros stovyklos dalyviams ir bibliotekos lankytojams „**Piešinio inovacija stikle**“.

Pilnas paslapčių ir įspūdžių stiklo dirbtuvėlių užsiėmimus vaikams vedė dailininkė, tapytoja bei vitražininkė Lidija Dailidėnienė.

Į dirbtuves susirinko per pusšimtį mažųjų panevėžiečių, norinčių daugiau sužinoti apie staigmenų kupiną vitražo meną, o taip pat pamėginti savo rankomis susikurti unikalų stiklo kūrinį, spalvingą namų akcentą ar aksesuarą. Vaikai ne tik kūrė darbelius, bet ir susipažino su darbo atlikimo technika, vitražo paslaptimis.

Kelios bibliotekos, atsiliepdamos į Šiaurės šalių asociacijos „Norden“ kvietimą, dalyvavo **Šiaurės šalių bibliotekų savaitėje**. Tai projektas, propaguojantis skaitymą, Šiaurės šalių literatūrą, švietimo idealus Šiaurėje bei kaimyniniuose regionuose. Renginiai, rekomenduojamos literatūros skaitymai vyko Šiaurinėje, „Židinio“ bibliotekose bei vaikų literatūros skyriuje „Žalioji pelėda“.

Labai populiarūs renginiai, skirti sveikos gyvensenos propagavimui. Vykdydami projektą „*Sveikata – išmintingųjų honoraras*“ ir bendradarbiaudami su Visuomenės sveikatos biuru įgyvendinome nemažai įdomių renginių bei edukacinių sveikos gyvensenos užsiėmimų bei mokymų.

Smėlynės bibliotekoje svečiavosi garsi Lietuvoje pora – **Andrius Pauliukevičius ir Ilka Rae Adams**. Andrius Pauliukevičius yra dukart Europos kultūrizmo čempionas, asmeninis treneris, sporto ir sveikos gyvensenos konsultantas, kuris, remdamasis 17 metų treniruočių patirtimi parašė bestselerius „Tobulas kūnas“ ir „Pasiek savo tikslą“. Jo žmona Ilka ne tik „Miss Namibija“ titulo laimėtoja, bet ir mitybos konsultantė bei asmeninė trenerė, knygos „Super maistas“ autorė. Susitikimo metu buvo gvildenami klausimai aktualūs tiek vaikinams, tiek merginoms. Svečiai dalinosi savo sukauptomis vertingomis žiniomis ir patirtimi, atsakinėjo į įvairaus amžiaus panevėžiečiams rūpimus klausimus, susijusius su sveika mityba bei gyvensena, fiziniu aktyvumu. Susitikimo metu buvo pristatytos ir svečių knygos: „Tobulas kūnas“, „Super maistas“ bei „Pasiek savo tikslą“.

Viešojoje bibliotekoje vyko susitikimas su biologe, chemike, sveikuole, knygos „Gyvenu be vaistų“ autore **Regina Balsevičiene** (Klaipėda). Susitikimo metu pristatyta nauja jos knyga „Dievo vaistas“ (2015).

Daug dėmesio sulaukė Parko bibliotekoje senjorų klubo „Pabūkime kartu“ nariams visiems bibliotekos skaitytojams skirtas susitikimas su žolininke, liaudies medicinos žinove, knygų „Mano mamos sveikatos knygelė“, „Lietuvos laukų ir pievų gėlių puokštės“ ir „Aliejai grožiui ir sveikatai“ autore **Nijole Degutiene**.

Daug ir gausiai lankomos Visuomenės sveikatos biuro akcijos, kurių per metus įvyko 25 Jose apsilankė 415 lankytojų.

Labiausia pavykę, daugiausia lankytojų pritraukę atskirose bibliotekose vykę renginiai.

Viešojoje bibliotekoje vykęs **Ingos Liutkevičienės knygos „15 metų su Galina Dauguvietyte. Kas liko nutylėta?“ pristatymas**, kuriame apsilankė 100 lankytojų. Aktorės, režisierės Galinos Dauguvietytės asmenybė nepalieka abejingų žmonių ir šiandien.

Kitas renginys – susitikimas su poete, knygos „**Atminties Babilonai arba aš vejuos vasarą**“ autore **Violeta Palčinskaite**, kuriame kartu dalyvavo leidyklos „Tyto alba“ direktorė **Lolita Varanavičienė**, dainų autorius ir atlikėjas **Vygantas Kazlauskas** taip pat surinko didelę auditoriją – per 80 lankytojų.

Dar vienas pavykęs ir didelių lankytojų pritraukęs VŠĮ „Leidybos idėjų centras“ renginys „**Istoriją kuria žmonės, parodykime juos Lietuvai**“. Jame dalyvavo daug žinomų žmonių: LRT žurnalistė Nijolė Baužytė, tapytoja Gražina Vitartaitė, Panevėžio apygardos

prokuratūros vyriausioji prokurorė, 2013 m. nominuota Metų prokurorė, Nida Grunskienė, rašytoja Sara Poisson, Kovo 11-osios akto signataras, advokatas, teisėjas Jonas Liaučius, teatro režisierius Saulius Varnas. Renginį moderavo Lietuvos žurnalistų sąjungos pirmininkas Dainius Radzevičius. Šiame renginyje taip pat dalyvavo 100 lankytojų.

Kiekvienais metais kviečiame bibliotekos lankytojus apsilankyti renginiuose ir paminėti drauge **valstybines, kalendorines šventes**. Reikėtų paminėti išskirtinius Vaikų literatūros skyriuje „Žalioji pelėda“ organizuojamus renginius, kuriuose noriai dalyvauja mikrorajonų mokyklų bei ikimokyklinio ugdymo įstaigų auklėtiniai.

Renginių ciklą, skirtą **Lietuvos valstybingumo šventėms**, pradėjo „Šaltinio“ progimnazijos pradinė klasių mokinių projektinis renginys „Lietuvėle tu mana, tu graži tėvyne“. Jo metu bibliotekoje atidaryta šios mokyklos 1c ir 4b klasių vaikų kūrybinių darbų, skirtų Tėvynei paroda.

Tautinė simbolika ir piešiniais papuoštoje bibliotekoje mokytojos Vitalija Bartkienė ir Sigita Bekerienė vaikams vedė atvirą integruotą pamoką. Pasitelkiant vaizdinę medžiagą ketvirtokai susipažino su Lietuvos valstybingumo istorija, aiškinosi, ką reiškia kiekviena trispalvės spalva, deklamavo Lietuvai skirtas eiles, grojo, dainavo.

Pasitinkant kitą reikšmingą Lietuvai datą – **Kovo 11-ąją**, vaikų literatūros skyrius „Žalioji pelėda“ kvietė savo skaitytojus pabūti kartu, pasitikrinti savo istorines žinias viktorinoje, pasilinksinti. Pirmieji, paruošę Lietuvai skirtą programą į biblioteką sugužėjo „Šaltinio“ progimnazijos pradinukai su savo mokytojomis Sigita Bekeriene, Vitalija Bartkiene ir muzikos mokytoja Virginija Skupiene. Be visų smagumų čia jų dar laukė ir įdomi viktorina.

Kovo 11-ąją bibliotekoje smagiai ir spalvingai paminėjo vaikučiai iš lopšelio-darželio „Aušra“. Skambėjo eilės, dainelės, puikios žinios apie savo tėviškę. Vaikams pasiruošti padėjo auklėtojos Zofija Armonavičienė, Janina Petruilienė ir muzikos mokytoja Rita Jonelytė.

LR Prezidentės Dalios Grybauskaitės inicijuojama ir globojama **respublikinė akcija „Knygų Kalėdos“** vyko ir mūsų bibliotekose. 2106 m. veiklos labiau orientuotos į mokyklų bibliotekas, tačiau miesto bibliotekose taip pat vyko renginiai, skaitytojai dovanavo knygas. Buvo surengti 3 „Knygų Kalėdų“ renginiai. Akcijos metu bibliotekai padovanota 81 knyga, jas dovanavo 30 skaitytojų ir 1 organizacija.

7. EDUKACINĖ VEIKLA

Parengtos naujos edukacinės programos

Eil. Nr.	Edukacinės programos pavadinimas	Programos autorius	Programos parengimo išlaidos	Amžiaus grupė
1.	„3D matematika“	„Rožyno“ progimnazijos mokytoja L. Užkuraitienė, Savanoris G. Šergalis (KTU, Panevėžio verslo ir technologijų fakultetas)	Projekto „3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis“ lėšos	5-7 klasių moksleiviai
2.	„Fotografija ir skaitmeninių vaizdų redagavimas“	Vyresn. bibliotekininkės V. Dubauskaitė ir M. Nasevičienė	Projekto „3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis“	Suaugusieji

			lėšos	
3.	„Seku seku pasaką“	Šiaurinės bibliotekos darbuotojos	0	Ikimokyklinis, pradinukai
4.	„Riedėk, riedėk obuoliuk.“	Šiaurinės bibliotekos darbuotojos	0	Ikimokyklinis, pradinukai
5.	„Pražydo Velykos“	Šiaurinės bibliotekos darbuotojos	0	Ikimokyklinis, pradinukai
6.	„Ruošk roges vasarą“ (eglučių dekoravimas)	Šiaurinės bibliotekos darbuotojos	0	Ikimokyklinis, pradinukai
7.	Atvirukų gamyba iš gamtinių medžiagų.	Šiaurinės bibliotekos darbuotojos	0	Ikimokyklinis, pradinukai
8.	„Antras veidas – pasakos herojus. (kaukių gamyba papjė-mašė technika)	Šiaurinės bibliotekos darbuotojos	0	Ikimokyklinis, pradinukai
9.	„Kalėdinė žvaigždė“	Šiaurinės bibliotekos darbuotojos	0	Visoms amžiaus grupėms
10.	Kalėdinė dekoracija iš floristinių medžiagų.	Šiaurinės bibliotekos darbuotojos	0	Visoms amžiaus grupėms
11.	„Žiniuonės vaistinė“	Smėlynės bibliotekos darbuotojos	0	Ikimokyklinis ir 1-4 kl.
12..	Edukaciniai-kūrybiniai užsiėmimai studijoje „Saviraiškos kodas“	Vyresn. bibliotekininkės V. Stumbrytė	0	Jaunesniojo amžiaus moksleiviai
13.	Edukaciniai užsiėmimai „Teatras ir biblioteka“	Mokytoja B. Beresnevičienė	0	Jaunesniojo amžiaus moksleiviai

2016 metais vykdytos edukacinės programos, parengtos ankstesniais metais

Eil. Nr.	Edukacinės programos pavadinimas	Programos autorius	Amžiaus grupė	Kuriais metais parengta programa
1.	„Pirmoji diena bibliotekoje“	Šiaurinė biblioteka	Ikimokyklinis, pradinukai	2015
2.	„Skaitmeninių vaizdų kūrimas ir redagavimas“	Vyresn. bibliotekininkė V. Dubauskaitė	Jaunesniojo amžiaus moksleiviai	2015
3.	Stop kadro filmukų kūrimas	Vyresn. bibliotekininkė M. Nasevičienė	Jaunesniojo amžiaus moksleiviai	2015
4.	„Jaunojo informatiko mokyklėlė“	Mokytoja D. Stefanavičienė („Ažuolo“ progimnazija“)	1-4 klasių moksleiviai	2015
5.	„3D modeliavimas“	Savanoris G. Šergalis (KTU, Panevėžio verslo ir technologijų fakultetas)	Vaikai ir jaunimas	2015.

6.	Integruotos pamokos	„Rožyno“ progimnazijos mokytojai	4-8 klasių moksleiviai	2015
7.	Gyventojų kompiuterinio raštingumo ir interneto pradžiamokslių kursai	Smėlynės biblioteka	Suaugę	2009
8.	Gyventojų kompiuterinio raštingumo ir interneto pradžiamokslių kursai (atnaujinta programa 2 lygių: pradedantiems ir pažengusiems)	Informacijos skyriaus vedėja G. Navagruckienė, vyresn. bibliotekininkė Ž. Snicorytė	Vyresn. amžiaus gyventojai	2015
9.	Visuomenės sveikatos biuro edukacijos	Panevėžio visuomenės sveikatos biuras	Visos amžiaus grupės	2015
10.	Moterų klubo „Laumė“ užsiėmimai	Smėlynės biblioteka	Suaugę	2015
11.	„Pirmoji pažintis su biblioteka“	Smėlynės biblioteka	Ikimokyklinis ir 1-4 kl.	2000
12.	„Knygos (r)evoliucija“	Smėlynės biblioteka	1-4 kl.	2015
13.	„Profesija – bibliotekininkas“	Smėlynės biblioteka	1-12 kl.	2014
14.	„Eksperimentuojame“ (knygų skirtukų gaminimas)	Panevėžio dailės mokykla. Vaikų biblioteka „Šaltinėlis“	5-7 klasės	2016
15.	„Kalėdų dovanos“ (darbai iš popieriaus)	Panevėžio dailės mokykla. Vaikų biblioteka „Šaltinėlis“	5 – 7 klasės	2016
16.	Vaikų kūrybiškumo klubas „Šlepetė“	Vyresn. bibliotekininkė Lina Kučinskienė	7-11 m.	2006
17.	Skaitymo skatinimo programa „Keliaujantis knygų portfelis“	Vyresn. bibliotekininkė Lina Kučinskienė	8-9 m.	2011

Vykdytos edukacinės programos

Eil. Nr.	Edukacinės programos pavadinimas	2016 m. vykdytų programų skaičius	Gautos pajamos (Eur)	Edukacinių programų lankytojų skaičius	
				Iš viso	Iš jų – panevėžiečiai
1.	„Skaitmeninių vaizdų kūrimas ir redagavimas“	20	Nemokamai	64	64
2.	Stop kadro filmukų kūrimas	43	Nemokamai	285	285
3.	„Jaunojo informatiko mokyklėlė“	45	Nemokamai	740	740
4.	Integruotos pamokos	52	Nemokamai	516	516
5.	Gyventojų kompiuterinio raštingumo ir interneto pradžiamokslių kursai (atnaujinta programa 2 lygių: pradedantiems ir	23	Nemokamai	1160	1160

	pažengusiems) VB, „Židiny“, Parko biblioteka				
6.	Visuomenės sveikatos biuro edukacijos	25	Nemokamai	415	415
7.	„3D matematika“	2	Nemokamai	30	0
8.	„Fotografija ir skaitmeninių vaizdų redagavimas“	4	Nemokamai	31	31
9.	„Seku seku pasaką“	1	Nemokamai	30	30
10.	„Riedėk, riedėk obuoliuk“	2	Nemokamai	35	35
11.	„Pirmoji diena bibliotekoje“	1	Nemokamai	16	16
12.	„Pražydo Velykos“	5	Nemokamai	70	70
13.	Susitikimas – edukacija su Sigute Ach „Knygos kelias“	2	Nemokamai	32	32
14.	„Ruošk roges vasarą“ (eglučių dekoravimas)	1	Nemokamai	31	31
15.	Atvirukų gamyba iš gamtinių medžiagų	1	Nemokamai	23	23
16.	„Antras veidas – pasakos herojus“ (kaukių gamyba papjė-mašė technika)	1	Nemokamai	24	24
17.	Klubo „Laumė“ užsiėmimai	24	Nemokamai	288	288
18.	„Kalėdinė žvaigždė“	2	Nemokamai	21	21
19.	Kalėdinė dekoracija iš floristinių medžiagų	1	Nemokamai	15	15
20.	Kompiuterinio raštingumo mokymai	5	Nemokamai	70	70
21.	3D modeliavimo užsiėmimai	23	Nemokamai	326	241
23.	„Pirmoji pažintis su biblioteka“	3	Nemokamai	57	57
24.	„Knygos (r)evoliucija“	2	Nemokamai	43	43
25.	„Profesija – bibliotekininkas“	1	Nemokamai	25	25
26.	„Žiniuosės vaistinė“	1	Nemokamai	25	25
27.	Edukaciniai-kūrybiniai užsiėmimai studijoje „Saviraiškos kodas“	15	Nemokamai	112	112
28.	Edukaciniai užsiėmimai „Teatras ir biblioteka“	32	Nemokamai	384	384
29.	Vaikų kūrybiškumo klubas „Šlepetė“	5	Nemokamai	94	94
30.	Skaitymo skatinimo programa „Keliaujantis knygų portfelis“	7	Nemokamai	134	134
IŠ VISO:		349		5096	4981

Populiariausia metų edukacinė programa

- pagal vidutinį lankytojų skaičių – *Gyventojų kompiuterinio raštingumo ir interneto pradžiamokslis kursai (atnaujinta programa 2 lygių: pradedantiems ir pažengusiems)* – 1160 lankytojų
- pagal vykdytų programų skaičių – „*Jaunojo informatiko mokyklėlė*“ (45) *Stop kadro filmukų kūrimas* (43) bei edukaciniai užsiėmimai „*Teatras ir biblioteka*“ (32)

Aktyviausi edukacinių programų lankytojai „Ąžuolo“ be „Rožyno“ progimnazijų moksleiviai.

8. BIBLIOTEKOS VEIKLA

Vartotojų skaičius

Viešosios bibliotekos skyriai ir filialai 2016 metais užregistravo **12 519 vartotojų**, t. y. 82 vartotojais mažiau negu 2015 m. Iš jų: persiregistravusių vartotojų buvo 9675, o naujai užsiregistravusių 2843 (22,7 proc.). Tai reiškia, kad, nepaisant bendro registruotų vartotojų skaičiaus sumažėjimo (0,7 proc.), bibliotekos paslaugos yra populiarios ir reikalingos.

Padalino pavadinimas	Vartotojai 2016 m.	Vartotojai 2015 m.	Skirtumas	Planas 2016 m.	Plano įvykd.
Viešojoje bibliotekoje:	4657	4656	1	4660	-3
Abonementas	2753	2754	-1	2760	-7
Informacijos skyrius	0	0	0	0	0
VLS „Žalioji pelėda“	1904	1902	2	1900	4
Filialuose:	7862	7945	-83	7886	-24
„Žiburėlis“	1239	1236	3	1225	14
Šiaurinė biblioteka	985	991	-6	975	10
„Šaltinėlis“	1519	1492	27	1500	19
Parko biblioteka	1069	1087	-18	1066	3
„Židinys“	1763	1765	-2	1740	23
Smėlynės biblioteka	1287	1374	-87	1380	-93
Iš viso:	12519	12601	-82	12546	-27

Lietuvoje, o taip pat ir Panevėžyje, jau daugelį metų dėl neigiamos natūralios gyventojų kaitos bei didelės emigracijos gyventojų skaičius sparčiai mažėja. Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2015 metų liepos 1 d. mūsų mieste buvo užregistruota 94399, tuo tarpu 2016 liepos 1 d. - 92 539 gyventojai, t.y. 1860 mažiau, o lyginant su 2012 m. liepos 1d. duomenimis gyventojų mažėjimas mieste siekia 5480. Tuo pačiu pastebima gyventojų senėjimo tendencija: mažėja vaikų iki 15 metų ir darbingo amžiaus gyventojų procentinė dalis, bedarbiystė 2016 m. spalio 1 d. TDB duomenimis palietė 6,6 proc. darbingo amžiaus panevėžiečių.

Šiame socialiniame kontekste Bibliotekos paslaugomis nuolat naudojasi 13,5 proc. gyventojų (unikalių), kurie miesto bibliotekose per kalendorinius metus apsilanko per 196 tūkst. kartų. 2010-2015 m. augęs vartotojų skaičius, 2016 m sumažėjo 0,7 proc.

Pagal Bibliotekų įstatymo nuostatą, kad bibliotekų paslaugos yra nemokamos, bei projekto „Bibliotekos pažangai“ reikalavimus, gyventojai, nesinaudojantys bibliotekos dokumentų panauda, neprivalo registruotis bibliotekos vartotojais.

Pokyčiai, vykstantys mūsų visuomenėje, atsispindi nagrinėjant ir vartotojų sudėties kaitą: dirbančiųjų skaičius, lyginant su 2015 metais, sumažėjo 539, besimokančių – 87, tuo tarpu pensininkų ir bedarbių (kiti) padidėjo 544 vartotojais.

Vartotojų sudėtis nuo bendro vartotojų skaičiaus pasiskirstė taip:

Metai	Iš viso:	Dirbantys		Besimokantys		Kiti	
		Skaičius	Proc.	Skaičius	Proc.	Skaičius	Proc.
2016	12519	3416	27,3	6112	48,9	2991	23,8
2015	12601	3955	31,4	6199	49,2	2447	19,4

Apsilankymų skaičius

Padalino pavadinimas	Apsilank. sk. 2016 m.	Apsilank. sk. 2015 m.	Skirtumas	Planas	Plano
				2016 m.	įvykdymas
Viešojoje bibliotekoje	77637	77776	-139	76200	1437
Abonementas	23464	24440	-976	24100	-636
Informacijos skyrius	15701	14866	835	14800	901
VLS „Žalioji pelėda“	38472	38470	2	37300	1172
Filialuose:	118316	125003	-6687	124685	-6369
„Žiburėlis“	13922	13916	6	13500	422
Šiaurinė biblioteka	13756	14386	-630	13950	-194
„Šaltinėlis“	24112	25775	-1663	25835	-1723
Parko biblioteka	15336	15385	-49	15300	36
„Židinys“	23817	27260	-3443	27100	-3283
Smėlynės biblioteka	27373	28281	-908	29000	-1627
Iš viso:	195953	202779	-6826	200885	-4932

Per metus tinklo bibliotekose apsilankė **195953 lankytojai**, t. y. 6826 lankytojais mažiau, nei 2015 metais. Vidutiniškai per dieną miesto bibliotekose apsilankė **707 lankytojai** (2014 m. – 734).

Vidutiniškai kiekvienas vartotojas per metus apsilankė **15,7 karto**.

Tradiciniai bibliotekų veiklos rodikliai turi tendenciją mažėti, nes kinta tiek pačios bibliotekos, tiek ir jų veikla, vis daugiau informacijos prieinama internete nuotoliniu būdu: vartotojas prasitęsęs knygų gražinimo laikotarpį, užsisako ar rezervuoja knygas neužeidamas į biblioteką. Sparčiai daugėja gyventojų, turinčių interneto prieigą namuose ar mobiliuosiuose įrenginiuose. Tuo tarpu viešosios prieigos įranga sensta, genda, ne visada atitinka vartotojų lūkesčius. Tačiau toks ženklus apsilankymų skaičiaus sumažėjimas, lyginant su praėjusiais metais, verčia ieškoti ir kitų priežasčių. 2015 m. miesto bibliotekose šalia tradicinės (popierinės) veiklos rodiklių apskaitos buvo įdiegtas ir elektroninis dienoraštis. Per tuos metus didesnių problemų neiškilo, todėl nuo 2016 m. popierinio dienoraščio visiškai atsisakėme. Kadangi dėl ligos, atostogų ir pan. keitėsi darbuotojai, galėjo būti padaryta klaidų suvedant duomenis į el. dienoraštį. Be to, 2016 m. vartotojai rezervavo 22517 knygų iš namų ar mobiliųjų įrenginių, t.y. **neateidami į biblioteką**. (2015 m. – 8112). **Fizinius apsilankymus bibliotekoje iš dalies keičia virtualūs.**

Viešosios interneto prieigos apskaitą atlieka interneto vartotojų registracijos ir statistikos sistema (VRSS). 2016 metais tinklo bibliotekose užregistruoti **36453 interneto lankytojai**, t.y. 1229 lankytojais mažiau negu 2015 m. Interneto vartotojų skaičius, lyginant su 2015 m., augo Informacijos skyriuje (+508) ir Vaikų literatūros skyriuje „Žalioji pelėda“

(+2433), dėl projekto „3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis“ veiklų bei nuo rudens išplėtos viešosios prieigos (+ 10 kompiuterizuotų darbo vietų vartotojams).

Vartotojams yra skirtos 62 kompiuterizuotos darbo vietos. Internautų mažėjimą lemia įvairios priežastys. Daugėja laikinų vartotojų, kuriems dažniausiai reikia tik išsispausdinti bilietus arba vienkartinio apsilankymo momentinei paskolai gauti, atlikti el. bankininkystės pavedimą ir pan. Tokie lankytojai netampa bibliotekos vartotojais ir nuolatiniais VIP centro lankytojais. Dalis interneto lankytojų naudojami bibliotekoje savo mobiliosiomis priemonėmis (planšetiniais, nešiojamaisiais kompiuteriais, išmaniaisiais telefonais). Jie taip pat neapskaitomi kaip interneto vartotojai. Senstanti kompiuterinė įranga bibliotekose nepateisina dalies vartotojų lūkesčių.

Bibliotekos renginiuose, edukaciniuose užsiėmimuose, ekskursijose iš viso apsilankė **12714 lankytojų** t.y. 231 mažiau negu 2015 m.

Literatūros išduotis 2015 metais padidėjo 1908 fiz. vnt. Tuo tarpu 2016 m. 9565 fiz. vnt. sumažėjo. Per metus tinklo bibliotekos vietoje ir į namus išdavė **355421 fiz. vnt.** spaudinių, vidutiniškai vienas vartotojas perskaitė **28** leidinius (2015 m. – 29).

Padalino pavadinimas	Iš viso išduota 2016 m.	Iš viso išduota 2015 m.	Skirtumas
Viešjoje bibliotekoje	124316	128050	-3734
Abonementas	43295	46774	-3479
Informacijos skyrius	29465	29726	-261
VLS „Žalioji pelėda“	51556	51550	6
Filialuose:	231105	236936	-5831
„Žiburėlis“	30277	30241	36
Šiaurinė biblioteka	26185	27049	-864
„Šaltinėlis“	32265	34144	-1879
Parko biblioteka	34808	34790	18
„Židinys“	56707	58475	-1768
Smėlynės biblioteka	50863	52237	-1374
Iš viso:	355421	364986	-9565

Lokalinės vartotojų apklausos padaliniuose liudija, kad vartotojų dažnai netenkina ilgos eilės populiariausiems leidiniams, menkai (jų nuomone) atsinaujinantys bibliotekų fondai.

Išduotis galėtų būti didesnė jei populiarių laisvalaikio knygų, kurioms susidaro ilgos rezervacijos eilės, turėtume po du ar tris egzempliorius. Vartotojai migruoja po visas tinklo bibliotekas, ieškodami trumpesnių eilių pageidaujamos knygos gauti.

Aptarnaujant vartotojus vis labiau populiarėja virtualios bibliotekos paslaugos ir jomis naudojasi vis daugiau vartotojų: tai rodo ne tik augantis rezervavimo ir knygų užsakymo internetu rodikliai, bet ir daugėja knygų grąžinimo termino pratęsimų internetu.

Knygų rezervavimas ir užsakymas. Rezervavimo paslaugos rodikliai, lyginant su ankstesniais metais, šiek tiek mažėjo: 2016 m. atlikta 10899 rezervacijos, (2015 m. – 11362), t. y. 400 mažiau. Tuo tarpu knygų užsakymų internetu šiek tiek daugėjo: nuo 1377 (2015 m.) iki 1440 (2016 m.). Ilgos rezervacijos eilės naujoms knygoms atbaido vartotojus, ir jie tada atsiunčia daugiau užsakymų laisvoms tuo metu knygoms.

Pageidaujantiems vartotojams elektroniniu paštu siunčiame **naujai gautų knygų sąrašus**. Šios paslaugos ketinome atsisakyti arba bent jau nebedidinti jų gavėjų skaičiaus, nes naujas knygas skaitytojai jau gali rasti mūsų bibliotekos el. kataloge naudodami paieškos mygtuką

„Naujos knygos“. Tačiau atsitiko taip, kad norinčių gauti naujienu sąrašus skaičius išaugo nuo 50 (2015 m.) iki 141.

Rezervavimo paslauga naudojasi ne tik suaugusieji, bet ir vaikai. Vaikų literatūros skyriuje „Žalioji pelėda“ moksleiviai rezervavo 3166 knygas, „Šaltinėlyje“ – 1650 knygų.

Knygnešystė. Ypatingas dėmesys skiriamas senyvo amžiaus ir neįgalių skaitytojų aptarnavimui. Šiuos žmones asmeniškai kviečiame į renginius, padedame jiems išsirinkti knygas, suieškome internete jiems reikalingą informaciją. Tiems, kurie dėl ligos ar senatvės nebegali apsilankyti patys bibliotekoje, knygas nešame į namus. Ataskaitiniais metais knygos į namus buvo pristatomos **10** žmonių. Per metus jiems išduota **812** knygų.

2016 m. biblioteka „Šaltinėlis“ namuose aptarnavo 5 neįgalius skaitytojus. Jiems nunešė 180 knygų. Parko bibliotekos darbuotojos namuose lankė 2, jiems nunešė 70 knygų. „Židiny“ – 2, nunešė 109 knygas ir Smėlynės bibliotekos darbuotojos aptarnavo 1, nunešė 164 knygas.

Darbas su vaikais. Viena iš svarbiausių bibliotekos veiklos kryptių – pakviesti vaikus į bibliotekas ir sudominti juos skaitymu, skatinti jų savišvietą. Taip pat didžiulį dėmesį skyrėme dokumentų fondo, atitinkančio jaunojo skaitytojo poreikius, formavimui, knygos ir skaitymo vertybių populiarinimui, informacinės kultūros formavimui, kūrybinių gebėjimų, bendravimo įgūdžių ugdymui.

Kvietėme juos į tradicinius renginius – Vaikų knygos šventę, skaitovų konkursus, susitikimus su rašytojais, literatūrinės popietės, viktorinas, ieškome naujų, patrauklių darbo formų. Stengiamės ugdyti poreikį skaitymui jau ikimokyklinio amžiaus vaikams, nes vis didesnis susidomėjimas kompiuteriais išstumia knygą iš vaiko gyvenimo.

Vaikų iki 14 metų tinklo bibliotekose užregistruota **4214** t. y. 55 daugiau negu 2015 m. Per ataskaitinius metus tinklo bibliotekose apsilankė **80136 vaikai**. Jiems išduota **89757 fiz. vnt.** dokumentų.

Bibliotekos fondo komplektavimo prioritetai formuojami, atsižvelgiant į vartotojų poreikius: analizuojamos neigiamai atsakytos užklaustos, pageidavimai konkreitiems dokumentams ir pan., teikiant pirmenybę originaliajai, vaikų ir klasikinei literatūrai bei informaciniais leidiniams.

Tinklo bibliotekų spaudinių fondą 2016 metų pabaigoje sudarė **141323 fiz. vnt.** dokumentų. Ataskaitiniais metais tinklo bibliotekos gavo **4700 fiz. vnt.** (1343 pavadinimų) inventorintų dokumentų, t.y. 228 fiz. vnt. mažiau negu 2015 m. Periodinių leidinių gauta **168** pavadinimai (14 pavadinimų mažiau negu 2015 m.). Iš jų – 121 prenumeruojamas leidinys, 5– iš projektui skirtų lėšų, kiti 46 – iš Lietuvos spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondo. Viena biblioteka prenumeruojamų leidinių gavo vidutiniškai 54 pavadinimus, o su dovanotais leidiniais – vidutiniškai 68 pavadinimus.

LR Kultūros ministerija Savivaldybės viešajai bibliotekai dokumentams įsigyti 2016 m. skyrė **26748 Eur.** (2577 Eur daugiau, negu 2015 m.). Už šią sumą įsigijome **3334 knygas**.

Iš Panevėžio miesto savivaldybės 2015 m. gavome **18800 Eur.** Iš jų: **periodikai** skyrėme **15207,16 Eur,** knygoms – **3592,84 Eur,** už kuriuos įsigijome **470 knygų.**

Informacinė veikla

Elektroniniai katalogai, bibliografinių įrašų skaičius elektroniniame kataloge

VB elektroninio katalogo lokatioje analizinių duomenų bazėje, kuriamoje nuo 2002 m., 2016 m. pabaigoje yra **41698** analiziniai įrašai. Juos sudaro analiziniai bibliografiniai įrašai (BĮ) iš „Panevėžio balso“ ir knygų bei tęstinių leidinių analiziniai BĮ, kopijuojami iš LIBIS Nacionalinės bibliografijos duomenų banko.

Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas

2016 m. tinklo bibliotekose gautos **5446**, atsakyta į **5232 (96 proc.) užklaudas**. Iš jų – 52 proc. teminės (2015 m – 50 proc.).

Viešojoje bibliotekoje atlikta **1708** užklaustos (Informacijos skyriuje – 232, Vaikų literatūros skyriuje „Žalioji pelėda“ – 1251, Abonemente – 225). Neigiamų atsakymų nebuvo.

VB filialuose – **3524**. Vidutiniškai kiekvienas filialas atliko 587 užklaudas.

Ataskaitiniais metais užklausių pateikimo tendencija sugrįžo į 2014 m. lygmenį. Mažėjimas sudaro 13 proc. Lyginant su 2015 m., kiekviename padalinyje vidutiniškai atsakyta 85 užklausomis mažiau. Tai sietina su augančiu skaitmeniniu turiniu internete bei vartotojais, gebančiais tuo turiniu naudotis. „Z kartos“ vartotojas elektroninį informacijos šaltinį jau vadina tradiciniu.

Iš bendro gautų užklausių skaičiaus (5446) – suaugusieji vartotojai pateikė 53 proc. užklausių, vaikai – 47 proc. Lyginant su 2015 m. matyti, kad ataskaitiniais metais šiek tiek išaugo moksleivių pateiktų užklausių skaičius.

Tinklo bibliotekose 2016 m. užregistruoti 214 neigiamų atsakymų (2015 m. – 193). Neigiamus atsakymus sudaro programinės literatūros trūkumas, tačiau didinti egzempliorių skaičių nėra galimybės. Problema sprendžiama vartotojus nukreipiant į kitas bibliotekas.

Pateikiame bendrą visų padalinių informacinės veiklos duomenų lentelę:

Padalino pavadinimas	Interneto vartotojų skaičius	Atsakyta užklausių		Ekskursijų sk.	
		Iš viso:	Teminių užklausių		
			Skaičius	Proc.	
Viešojoje bibliotekoje:	12504	1708	1405	82,2	41
Abonementas	0	225	69	30,7	1
Informacijos skyrius	6767	232	190	81,9	1
VLS „Žalioji pelėda“	5737	1251	1146	91,6	39
Filialuose:	23949	3524	1315	37,3	13
„Žiburėlis“	2122	342	136	39,0	2
Šiaurinė biblioteka	3298	332	285	85,8	0
„Saltinėlis“	1818	322	266	82,6	0
Parko biblioteka	2874	1199	316	26,4	0
„Židinys“	6743	1062	82	8,0	7
Smėlynės biblioteka	7094	267	230	85,4	4
Iš viso:	36453	5232	2720	52	54

Duomenys apie bibliotekos elektronines paslaugas

Elektroninių paslaugų apskaitai naudojami statistiniai duomenys, kuriuos pateikia elektroninis bibliotekos katalogas ir duomenų bazių administratoriai. Tačiau šių paslaugų apskaita eilę metų vis dar netiksli, nes skirtinguose standartų leidimuose apibrėžiama nevienodai, o ir ne visos prenumeruojamos duomenų bazės pateikia apskaitos duomenis arba juos pateikia skirtinga metodika.

Toliau pateikiami duomenys vadovaujantis *Elektroninių paslaugų apskaitos metodikos 2016 01 14 redakcija*.

Virtualių apsilankymų skaičius – 23782 apsilankymai per metus. Virtualūs apsilankymai pagal standarto nuostatas yra prilyginami paprastiesiems apsilankymams bibliotekoje (į šį rodiklį neįeina apsilankymai bibliotekos tinklaraščiuose). Šis rodiklis (23782) yra tik apsilankymai bibliotekos svetainėje (Google analytics duomenys).

Seansų skaičius – 13551. Tai turėtų būti suminis į kitas duomenų bases ir iš išorės į bibliotekos elektroninius katalogus prisijungusių vartotojų seansų skaičius. Kadangi duomenų bazių statistikos metodika nėra vienoda, tai šis skaičius yra tik bibliotekos elektroninio katalogo.

Nepavykusių seansų – 0.

Seansų trukmė – 8180 val. – tik bibliotekos elektroninio katalogo duomenys.

Interneto seansų skaičius – 36453 (2015 m. – 37682, 2014 m. – 42753, 2013 m. – 45889). Duomenys visų padalinių. Interneto seansų skaičius lygus interneto vartotojų skaičiui, kuris mažėja kelerius metus iš eilės – ataskaitiniais metais (-3 proc). Neigiamam pokyčiui didžiausią įtaką turi ir toliau didėjanti interneto bei mobiliojo ryšio skverbtis namų ūkiuose, bei tai, kad VRSS programa nefiksuoja lankytojų, besinaudojančių bevieliniu ryšiu bibliotekose asmeniniais išmaniaisiais įrenginiais.

Atsisiųstųjų įrašų skaičius – 13383. Tai yra bibliotekos elektroninio katalogo duomenys. Duomenų bazių duomenų nėra.

Nusiųstųjų dokumentų skaičius – 90. Tai paties skaitytojo atsisiųsti elektroniniai visateksčiai dokumentai. Tai – duomenų bazės *Ebsco* duomenys, elektroninio katalogo – 0, *Infolex* nepateikia.

Paieškų skaičius – 56124, t. y. suminė bibliotekos elektroninio katalogo ir duomenų bazių statistika.

2016 metais bibliotekos vartotojai turėjo galimybę naudotis prenumeruojamomis duomenų bazėmis:

Nacionalinės bibliografijos duomenų banku (NBDB);

Dienraščio „Verslo žinios“ archyvu „VZ Online“;

E-Veidas, savaitinio žurnalo „Veidas“ elektroninė versija;

Lietuvos periodinės spaudos bibliografinės straipsnių bazės archyvu (1994-2002 m.)

(Informacijos skyriuje);

Infolex;

EBSCO (anglų k.) – 8 duomenų bazių paketas;

Naxos Music Library (anglų k.).

Bibliografinės kultūros ugdymas

Kintantys vartotojų poreikiai skatina didžiausią dėmesį skirti jų informacinio raštingumo mokymams. Tad bibliografinės kultūros ugdymas tenka vaikų bibliotekoms.

Ekskursijos bibliotekose – 53 (2015 m. – 41). Ekskursijos moksleiviams buvo pažintinės ir teminės („Bibliotekininko profesija“). Daugiausia ekskursijų, kaip ir kasmet, organizuojama Vaikų literatūros skyriuje „Žalioji pelėda“ (39). Dalis jų – ekskursijos, apilankant parodų ekspozicijas bibliotekoje. Smėlynės biblioteka nuolat sulaukia besidominčių 3D spausdintuvo galimybėmis („Pažintis su 3D“).

Bibliografijos pamokos – 8 (2015 m. – 5). Visos pamokos skirtos vaikams, kurių metu supažindinama su informacine literatūra, mokoma susirasti informaciją, pristatomos elektroninės knygų skaityklės. Didelio vaikų susidomėjimo susilaukė papildytos realybės knygos, kurios demonstruojamos ekskursijų bei įvairių švenčių mieste metu. Suaugusiems vartotojams skirti e-raštingumo individualūs ir grupių mokymai, teikiamos konsultacijos įvairiais informacijos paieškos klausimais.

Individualios bibliografinės konsultacijos – vyksta kasdien ir nuolat, apskaita nėra vedama.

Individualios konsultacijos, skirtos naudojimuisi kompiuteriu ir informacijos paieška internete, ataskaitiniais metais nebuvo fiksuojamos. Jų prirėikė 820 gyventojų, apie trečdalį skaičiaus sudaro gyventojai, gavę konsultacijas Informacijos skyriuje.

Informacijos sklaidos mėnesį visose bibliotekose veikė informacinių leidinių parodos.

Informacinė kraštotyros veikla

Kraštotyros veikla siekiame išlaikyti tęstinumą kaupiant, sisteminant bei skleidžiant informaciją, susijusią su Panevėžio krašto istorija, dabartimi ir žymiais žmonėmis, kuo platesnei auditorijai. Darbas vyko ties pagrindinėmis kraštotyros veiklos kryptimis:

Kraštotyros dokumentų fondo tvarkymas ir saugojimas. Visose bibliotekose kaupiami leidiniai apie Panevėžį ir Panevėžio kraštą. Daugiausia šių leidinių sukaupta Informacijos skyriuje. Per metus kraštotyros dokumentų fondas pasipildė 5 knygomis, 3 laikraščiais ir „Senvagės“ žurnalu – 2017 m. pradžioje šiame fonde - 515 fiz. vnt. dokumentų.

Lokalių kraštotyros straipsnių duomenų bazės pildymas. Kraštotyros tematika iš „Panevėžio balso“ bei „Senvagės“ žurnalo per metus atlikta 194 (2015 m. – 332) analiziniai BĮ. 2017 m. pradžioje bibliotekos elektroninio katalogo analizinių duomenų bazėje yra 17845 kraštotyros BĮ. Visi įrašai atsispindi LIBIS Nacionalinės bibliografijos duomenų banke.

9. BENDRUOMENĖS UŽIMTUMAS

Studija „Saviraiškos kodas“

2016 m. praplėtus vaikų literatūros skyriaus „Žalioji pelėda“ patalpas, čia įkurta kūrybinių medijų studija vaikams „Saviraiškos kodas“. Ši studija – bibliotekoje vykdomo projekto „Inovacija, kviečianti kurti“, kurį rėmė Lietuvos kultūros taryba, rezultatas, iš dalies pakoregavęs iki tol veikusio klubo „Dryžuota kojinė“ veiklą.

Nuo 2016 m. rugsėjo studijoje „Saviraiškos kodas“ buvo pradėta įgyvendinti programa „Teatras ir biblioteka“, skirta 1-6 klasių moksleiviams. Ši programa padeda vaikams išbandyti save meninėje raiškoje, padeda atskleisti vaikų prigimtines galias, supažindina juos su teatro pasauliu ir vaikų literatūra, skatina kūrybiškumą puoselejant laisvą meninę raišką.

Užsiėmimų metu vaikai mokosi fizinės ir dvasinės įtampos atpalaidavimo, mokosi girdėti ir išklausti kitą. Per judesio pratimus bando atpažinti elementarią kūno raišką. Judesio raišką padeda suvokti žaidžiami fiziniai vaidmenų žaidimai. Programa padeda ugdyti ir kalbinę raišką – vaikai mokosi suvokti savo ir kito žmogaus kalbėjimo garsumą, tempą, ritmą, toną, lavinamas kalbos padargų judrumas, tarties aiškumas, balso skambumas.

Klubai

Nuo 2015 m. rugsėjo vaikų bibliotekoje „Žiburėlis“ veikiantis **vaikų klubas „Z karta“**, įsijungė į Viešosios bibliotekos projekto „3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis“ veiklą – kūrybinėse dirbtuvėse kuria sustabdyto kadro filmukus. Veiklai įsibėgėjus klubo nariai rengia Helovino, Kalėdų ir kitas šventes, švenčia gimtadienius. Į užsiėmimus susirenka vidutiniškai 10 vaikų. Užsiėmimai klube vyksta kiekvieną pirmadienį 15-17 val. Per metus klube įvyko 29 užsiėmimai. Apsilankė 229 vaikai.

Rankdarbių mėgėjų klubas „Laumė“

2015 m. gegužės mėn. Smėlynės bibliotekoje suburtas **rankdarbių mėgėjų klubas „Laumė“** nuo rudens persikėlė į Šiaurinę biblioteką. Klubo nares vienija panašūs pomėgiai ir tikslai: rankdarbių kūrimas, domėjimasis sveika gyvensena, literatūra, noras tobulėti, dalintis sukaupta patirtimi, išmokti ir sužinoti kažką naujo bei didelis kūrybinis potencialas. Moterys dalinasi savo žiniomis su kitomis klubo narėmis, veda edukacinius užsiėmimus (siuvinėjimas

juostelėmis, nėrimas frivolite technika, airiški nėriniai, floristinės kompozicijos ir pan.), dalyvauja bibliotekos organizuojamose kultūriniuose renginiuose, įvairiose akcijose, bendradarbiauja su panašaus pobūdžio klubais kituose miestuose. Jau antrus metus iš eilės dalyvauta Biržų raj. rankdarbių asociacijos „Fantazijų skrynia“ surengtoje tarptautinėje rankdarbių parodoje. Šiomet ne tik grožėjomės Lietuvos ir Latvijos moterų sukurtais rankdarbiais, bet ir vedėme edukacinį užsiėmimą, mokėme rišti apyrankes macrame technika. 2016 metais klubas „Laumė“ Šiaurinėje bibliotekoje nuo spalio mėnesio turėjo 6 edukacinius užsiėmimus.

Iki to laiko Smėlynės bibliotekoje įvyko 10 užsiėmimų, juose dalyvavo apie 120 moterų.

Klubo narės talkino edukacijoje gaminant eglutėms papuošalus Kalėdinėje mugėje „Cido“ arenoje.

Vaikų klubas „Šlepetė“

2016-ieji metai „Šlepetės“ klubui buvo ypatingi, nes rudenį klubas atšventė dešimties metų jubiliejų.

Deja, bet kiekvienais metais vaikų užimtumas tik didėja, po pamokų jų laukia įvairūs būreliai, o atrasti visiems patogų laiką susibėgti yra labai sunku. Taigi, klube „Šlepetė“ susitikti buvo nuspręsta renginių metu. Todėl tie reti susitikimai „klubiečiams“ tapo tikromis šventėmis.

Kiekvienais metais jau tradicija tapo Valentino dienos šventė bibliotekoje. „Šlepetės“ klubo nariai rinkosi į renginį „Meilė knygai ir bibliotekai“, kurio metu vieni vaikai gamino širdelių formos skirtukus knygai, kiti žaidė žaidimą „Pagauk žuvelę, atverk širdelę“, o tretį ruošėsi foto sesijai „Širdelė mano...“. Padarytus skirtukus vaikai dovanojo vieni kitiems, pagautos žuvelės skubėjo pildyti jų norus, o į širdingą foto sesiją įsitraukė net suaugę skaitytojai.

„Šlepetiečiai“ dalyvavo ir Šiaurės šalių bibliotekų savaitės projekte. Jie turėjo galimybę ne tik pažinti Šiaurės šalis, jų vėliavas, bet ir pažiūrėti animacinį filmą „Pepė Ilgakojinė“.

Parko bibliotekos senjorų klubas „Pabūkime kartu“, veikiantis nuo 2008 metų, vienija vyresnio amžiaus žmones, neretai vienišus, bet norinčius bendrauti, plėsti akiratį, aktyviai leisti savo laisvalaikį

Per tą laiką klubo narių skaičius padvigubėjo ir dabar klube jau yra apie 40 žmonių, kuriems biblioteka suteikia galimybę dalyvauti renginiuose, išvykose, susitikimuose su įdomiais žmonėmis, menininkais, medikais, rašytojais ir poetais, realizuoti savo kūrybinius gebėjimus praktinių užsiėmimų metu.

Kaip anksčiau taip ir 2016 metais klubo narių veiklos neapsiribojo vien Parko bibliotekos erdve. Klubo nariams itin aktuali sveikatos tema. Todėl, padedant Visuomenės sveikatos biuro darbuotojoms, bibliotekoje įvyko 9 praktiniai edukaciniai užsiėmimai sveikatos tema. Senjorai dalyvavo užsiėmimuose „Sveikatos būklės įvertinimas“, kur nemokamai galėjo pasimatuoti kraujospūdį, kūno sudėties analizatoriaus pagalba sužinoti savo kūno masės indeksą, riebalų ir skeletinių raumenų masę, sužinoti ar jau gresia nutukimo, raumenų silpnėjimo, viso kūno suglebimo pavojus.

Visuomenės sveikatos biuro specialistė Agnė Šimoliūnaitė įvairių praktinių užsiėmimų metu lankytojams kalbėjo apie asmens higieną, supažindino su pirmąja medicinos pagalba, su streso lygio matavimais ir jo įveikimo būdais, su nesudėtingais ir lengvai atliekamais kasdieniniais pratimais, su akių nuovargio bei ligų prevencija ir tam skirtais akių mankštos pratimais.

Sveikatos mėnesio metu bibliotekos darbuotojos pakvietė senjorų klubo „Pabūkime kartu“ narius bei kitus vyresnio amžiaus panevėžiečius į susitikimą su žolininke, liaudies

medicinos žinove, knygų „Mano mamos sveikatos knygelė“, „Lietuvos laukų ir pievų gėlių puokštės“ ir „Aliejai grožiui ir sveikatai“ autore Nijole Degutiene. Pasilikę po renginio, klubo „Pabūkime kartu“ nariai pabendravo su žolininke prie arbatos puodelio, užduodami jai dar daugiau klausimų.

Daugybė vyresnio amžiaus žmonių susirinko į vakaronę senjorų klube „Sveikatėlės linkime“. Prieš renginį buvo galima susipažinti su naujos literatūros sveikatos tema paroda, bibliotekiniškės norintiems padalino sveikų patiekalų receptų. Žavingos, retro stiliaus rūbais apsirengusios „Vėrinio“ grupės dainininkės melodringais romansais ir poezijos posmais suvirpino į biblioteką gausiai suplūdusių klausytojų širdis, o jų skleidžiamas jaukumas, šiluma ir meilė sušildė laikotarpio pilkumą.

Vis dažniau Parko bibliotekos klubą „Pabūkime kartu“ pastebi miesto organizacijos ar įmonės ir pakviečia susipažinti, pabendrauti. Taip Panevėžio Implantologijos centras, parengęs seminarą „Moderni dantų implantologija“, panoro supažindinti senjorus su šia veikla. Seminaro dalyviams specialistai pateikė naudingų ir įdomių žinių, išsamiai atsakė į klausimus. Norintiems buvo daromos panoraminės burnos nuotraukos, nemokamai konsultavo implantologas Rokas Kuprys.

Be to, klubo „Pabūkime kartu“ nariai 2016 m. dalyvavo akcijoje „Spalvotas pavasaris 2016“ (padovanok vilties kepurėlę onkologinėmis ligomis sergantiems vaikams). Senjorai mezgė kepurėles, prie savo dovanos prisegdami draugišką pavasarinį linkėjimą vaikučiams. Užsiėmime „Senjorai susipažįsta su 3D technologijomis“ aktyviai domėjosi trimačio spausdintuvo galimybėmis. Taip pat dalyvavo projekto „3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis“ uždarymo šventėje bendruomenei Kniaudiškių bibliotekoje.

Susitiko su Panevėžio policijos komisariato pareigūnėmis, kurios papasakojo apie paplitusius sukčiavimo atvejus bei senjorų apiplėšimus gatvėse ir kaip apsisaugoti. Dalyvavo nacionaliniame konkurse „Lietuvos istorijos žinovas“, susitiko su aktoriumi L. Sėdžiumi J. Miltinio teatre ir apžiūrėjo teatro užkulisius, dalyvavo G.Petkevičaitės- Bitės 155-jų metinių minėjime.

Vaikų vasaros užimtumo stovyklos „Vasara su knyga miesto bibliotekose“

Jau 15 metų miesto vaikai gali dalį vasaros praleisti miesto bibliotekose. Projekto „Vasara su knyga miesto bibliotekose“ veiklose, trukusiose 2-3 savaites, nes penkioms stovykloms buvo skirtas vos 285 Eur finansavimas, šiemet dalyvavo 182 įvairaus amžiaus (6-14 m.) vaikai.

Bendras apsilankymų 5-iose miesto bibliotekose birželio mėnesį organizuotose vasaros stovyklose skaičius – 1690.

Stovyklos metu net 140 naujų vaikų pirmąkart užsiregistravo bibliotekoje.

5-ose vasaros stovyklas rengusiose miesto bibliotekose buvo surengta daugiau nei 60 įvairiapusių pažintinių, kūrybinių bei pramoginių užsiėmimų, ekskursijų, susitikimų. Tai įvairūs lauko ir stalo žaidimai, kūrybiniai užsiėmimai (molinių rašymo lentelių, rankų darbo popieriaus, knygų skirtukų bei nugarėlių, atvirukų bei nuotraukų rėmelių, papuošalų ir net vaflių bei tortų gamyba, pintinių iš laikraščio skiaučių pynimas, aplikacijos su plėšytu popieriumi darymas, etiudų kūrimas, drabužių kolekcijos iš antrinių žaliavų kūrimas ir kt.); šauniausio bei talentingiausio stovyklautojo rinkimai; garsiniai skaitymai ir knygų aptarimai, animacinių filmų peržiūros bei viktorinos; edukacinės – pažintinės ekskursijos ir išvykos ne tik Panevėžyje, bet ir jo apylinkėse (keliauta į Miežiškiuose įsikūrusį kalėdinių žaisliukų muziejų, lankytasi Lėlių vežimo teatre, Kraštotyros muziejuje, miesto parkuose ir kt.); susitikimai su kviestiniais svečiais (teatru iš Vilniaus „Avilyš“, rašytoja Lina Žutaute, tautodailininke, tapytoja, vitražo meistre Lidija Dailidėniene, Panevėžio miesto policijos komisariato bendruomenės pareigūne, Panevėžio visuomenės sveikatos biuro specialiste,

Panevėžio priešgaisrinės gelbėjimo valdybos atstove, Lietuvos aklyjų bibliotekos Panevėžio filialo vedėja, vaikų kūrybiškumo lavinimo studijos „Deimančiukai“ vadove, ir kt.);

Visi 5-ose miesto bibliotekose organizuoti vasaros stovyklose vykę užsiėmimai buvo nemokami. Tai suteikė galimybę Panevėžio vaikams (ypatingai iš rizikos grupių, daugiavaikių, socialiai remtinų šeimų), nevaržomai dalyvauti projekto veiklose, įsitraukti į turiningus, prasmingus, edukacinius užsiėmimus.

Šiaurinės bibliotekos mikrorajono tėveliai spaudoje padėkojo bibliotekos darbuotojoms už organizuojamą vaikų vasaros stovyklą.

Dalyvavimas projekto veiklose ne tik praplėtė vaikų akiratį, bet ir prisidėjo prie vaikų kūrybiškumo, meninių ir intelekto gebėjimų lavinimo.

Savanorystė

Vaikų bibliotekoje „Žalioji pelėda“ pagal vieną iš Jaunimo garantinių iniciatyvų (JGI) projekto „Atrask save“ veiklą, keturis mėnesius dirbo savanorė Vaida Stumbrytė. Šį projektą iš Europos sąjungos fondo lėšų įgyvendina Lietuvos darbo birža ir Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

4 savanoriai užsiėmimus vaikams vedė vaikų vasaros stovyklos „Vasara su knyga“ metu. Tai – Panevėžio dailės mokyklos mokytoja Rima Keršienė, socialinė pedagogė, VšĮ kūrybiškumo lavinimo studijos „Deimančiukai“ vadovė Aušra Lukoševičiūtė, Šiaurinės bibliotekos stovyklautojo Dovydo tėtis Gintautas Vasiliauskas, Šiaurinės bibliotekos skaitytoja Aistė.

10. SKAITMENINIMAS

Viešoji biblioteka neturi dokumentų, kuriuos būtų tikslinga skaitmeninti. Tačiau rengia virtualias parodas, kurioms leidiniai yra skaitmeninami. 2016 m. buvo parengta **1 virtuali paroda „Tavo viduj gyvena dar kitas Kukutis“ (poetui Marcelijui Martinaičiui – 80).**

11. BENDRADARBIAVIMAS IR PARTNERYSTĖ

Panevėžio m. savivaldybės viešoji biblioteka yra aktyvi Lietuvos bibliotekininkų draugijos bei Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacija narė. Kasmet dalyvaujame šių organizacijų renginiuose, mokymuose, konkursuose, kitose veiklose. Biblioteka negali egzistuoti viena, kuo platesni ir įvairesni jos ryšiai, tuo sėkmingesnė bibliotekos veikla.

Bendradarbiavimas su švietimo ir mokslo įstaigomis

Istaigos pavadinimas	Bendradarbiavimo sritis	Bendrų projektų skaičius	Bendradarbiavimo trukmė
Panevėžio gamtos mokykla	Kultūrinė-educacinė		11 m.
Panevėžio pradinė mokykla	Kultūrinė-educacinė		8 m.
M.Karkos pagrindinė mokykla	Kultūrinė-educacinė		4 m.
Panevėžio kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų	Kultūrinė-educacinė		13 m.

pagrindinė mokykla			
„Senvagės“ progimnazija	Kultūrinė-educacinė		2 m.
„Vyturio“ progimnazija	Kultūrinė-educacinė		7 m.
„Saulėtekio“ progimnazija	Kultūrinė-educacinė		2 m.
„Minties“ gimnazija	Educacinė - kultūrinė		11 m.
Panevėžio „Rožyno“ progimnazija	Educacinė veikla	1	17 m.
Panevėžio „Ažuolo“ progimnazija	Educacinė veikla	1	17 m.
Lopšelis-darželis „Kregždutė“	Kultūrinė-educacinė		8 m.
Lopšelis-darželis „Rūta“	Kultūrinė-educacinė		6 m.
Lopšelis-darželis „Riešutėlis“	Kultūrinė-educacinė		3 m.
Lopšelis-darželis „Žilvinas“	Kultūrinė-educacinė		2 m.
Lopšelis-darželis „Žibutė“	Kultūrinė-educacinė		16 m.
Lopšelis-darželis „Pušynėlis“	Kultūrinė-educacinė		12 m.
Lopšelis-darželis „Sigutė“	Kultūrinė-educacinė		11 m.
Lopšelis-darželis „Kastytis“	Kultūrinė-educacinė		10 m.
Lopšelis-darželis „Rugelis“	Kultūrinė-educacinė		6 m.
Lopšelis-darželis „Riešutėlis“	Kultūrinė-educacinė		4 m.
Lopšelis-darželis „Taika“	Kultūrinė-educacinė		3 m.
Margaritos Rimkevičaitės paslaugų ir verslo mokykla	Kultūrinė-educacinė		2 m.
Moksleivių namai	Kultūrinė-educacinė		5 m.
Vaikų dienos užimtumo centras	Kultūrinė-educacinė		5 m.
Panevėžio dailės mokykla	Kultūrinė-educacinė		6 m.
Panevėžio „Šviesos“ specialiojo ugdymo centras	Kultūrinė-educacinė		3 m.
Molėtų rajono Kijelių specialiojo ugdymo centras	Kultūrinė-educacinė		1 m.
Panevėžio jaunuolių dienos centras	Kultūrinė-educacinė		1 m.

Bendradarbiavimas su verslo partneriais

Istaigos pavadinimas	Bendradarbiavimo sritis	Bendrų projektų skaičius	Bendradarbiavimo trukmė
„Čili“ pica	Vaikų maitinimas		Vienartinis

Bendradarbiavimas su vietos bendruomenėmis

Bendruomenės pavadinimas	Bendradarbiavimo sritis	Bendrų projektų skaičius	Bendradarbiavimo trukmė
Pušaloto gatvės bendruomenė	Renginiai, šventės		2 m.
Vakarinė vietos bendruomenių taryba, Kniaudiškių seniūnaitija	Projektinė veikla	1	2 m.
Panevėžio bendruomenė „Senamiestietis“	Kultūrinė-educacinė		15 m.
Esperanto klubas „Revo“	Kultūrinė		7 m.

Bendradarbiavimas su kitomis organizacijomis ir įstaigomis

Organizacijos, įstaigos pavadinimas	Bendradarbiavimo sritis	Bendrų projektų skaičius	Bendradarbiavimo trukmė
J. Miltonio dramos teatras	Kultūrinė	1	1 m.
Kauno V. Kudirkos viešoji biblioteka	Projektinė veikla	1	1 m.
VŠĮ „Dailusis ornamentas“	Kultūrinė		
Panevėžio kraštotyros muziejus	Bendra kultūrinė veikla: muziejus eksponuoja bibliotekose savo kilnojamas parodas, edukacinė		13 m.
Panevėžio kolekcionierių klubas	Rengia parodas bibliotekoje		7 m.
Trečiojo amžiaus universiteto Panevėžio skyrius	Dalyvauja renginiuose, numatyta bendra veikla KT pateiktame projekte 2016-iesiems m.	1	5m.
Panevėžio moksleivių namai	Edukacinė		5 m.
VŠĮ „Dailusis ornamentas“	Dalyvauja mūsų renginiuose, eksponuoja meno parodas		9 m.
VŠĮ „Neįgaliųjų integracijos centras“	Dalyvauja mūsų renginiuose		8 m.
Suaugusiųjų dailės studija „Paletė“	Meninės parodos		4 m.
Socialinių paslaugų centras	Renginiai		2 m.
Visuomenės sveikatos biuras	Edukacinė		5 m.

12. KULTŪROS ĮSTAIGA IR MIESTAS

2016 m. tinklo bibliotekose buvo užregistruota 12519 vartotojai. Lyginant su 2015 m. – 0,7 proc. vartotojų mažiau. Tuo tarpu gyventojų mieste sumažėjo 2 proc. Per metus vartotojai apsilankė miesto bibliotekose 196 tūkst. kartus, t. y. 2 kartus daugiau negu mieste yra gyventojų. Kiekvienas vartotojas vidutiniškai 16 kartų per metus apsilankė mūsų bibliotekose. Renginiuose per metus apsilankė 12714 lankytojų, 36453 lankytojai bibliotekose naudojami internetu (į šį skaičių neįeina lankytojai, kurie naudojami bevielio ryšio paslauga su savo įrenginiais). Šią statistiką galima būtų vertinti, kaip tam tikrą veiklos, siūlomų paslaugų grįžtamojo ryšio matą.

Įvertinus platų miesto bibliotekų veiklų spektrą (informacijos kaupimas, apdorojimas ir sklaida, edukacija, turiningo laisvalaikio, prevenciniai renginiai, bendruomenės užimtumas, socialinės ir skaitmeninės atskirties mažinimas, profesionalaus ir mėgėjiško meno sklaida ir kt.), dalyvavimą ne tik miesto renginiuose bei respublikinėse Knygų bei Mokyklų mugėse galima teigti, kad bibliotekų vaidmuo miesto gyvenime yra svarbus.

Platus miesto bibliotekų partnerystės ir bendradarbiavimo ryšių ratas su įvairiomis miesto įstaigomis, organizacijomis ir bendruomenėmis leidžia vertinti bibliotekų veiklą kaip patikimą ir svarbią miestui.

Viešoji biblioteka praėjusiais metais išradingai įsijungė į „Susitikime penktadienį“ bei Miesto gimtadienio renginius viešosiose miesto erdvėse, savo edukacijas pristatė parodoje „Expo Aukštaitija 2016“ bei Kalėdinėje mugėje „Cido“ arenoje, dalyvavo J. Miltinio teatro inicijuotame projekte „Panevėžys vienija ir taškas“. Bibliotekos antrus metus įgyvendinto projekto „3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis“ dėka miesto bendruomenei pagal jų pageidavimus pasiūlė naujų nemokamų veiklų, kurių (3D modeliavimo užsiėmimai, sustabdyto kadro dirbtuvės) iki šiol mieste nebuvo.

Vietos profesionalūs menininkai kviečiami dalyvauti bibliotekų renginiuose, parodose. Ataskaitiniais metais viešojoje bibliotekoje ir vaikų bibliotekoje „Šaltinėlis“ buvo galima gerėtis fotomenininkės Metanojos Ingridos Žilėnaitės paroda „Gyvenimas anapus rampos“, skirta Panevėžio Juozo Miltinio dramos teatro sukakčiai bei paroda „Apie šviesos ir tamsos išmintį“, skirta Panevėžio Juozo Miltinio aktorei Ligitai Kondrotaitei.

Viešosios bibliotekos renginiuose dalyvauja aktorės Elena Matulaitė, Gražina Urbonavičiūtė. Pastaroji padėjo parengti šioje bibliotekoje savo sūnaus Šarūno Antanaičio pastelės ir taškavimo darbų parodą „Dovana mamai“, kurios atidaryme dalyvavo dailininkė Stasė Medytė. Aktorė Gražina Urbonavičiūtė dalyvavo poezijos valandoje „Eiliuotas žodis atrakina širdį“, kur skaitė J. Marcinkevičiaus eiles. Dailininkė Lidija Dailidėniene studijoje „Saviraiškos kodas“ vedė edukaciją „Piešinio inovacija stikle“.

13. ĮSTAIGOS RINKODARA

Viešosios bibliotekos rinkodaros strategija remiasi aptarnaujamos bendruomenės, jos poreikių ir norų pažinimu bei analize, ieškant efektyviausių priemonių poreikiams tenkinti, tobulinat informacines paslaugas, didinant jų naudingumą bendruomenei ir visuomenei, aktyviai formuojant visuomenės nuomonę apie įstaigą.

Specialistų, užsiimančių tik rinkodara, deja, neturime, tačiau rinkodara yra labai svarbus darbo baras, kuriuo, šalia kitų veiklų, užsiima vyresn. bibliotekininkė komunikacijai ir projektų valdymui, padalinių vadovai.

2016 m. gegužės – rugpjūčio mėnesiais bibliotekoje buvo atlikti 3 projekto „3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis“ poveikio vertinimo tyrimai:

1. Anketinė apklausa „Integruotos pamokos“

Apklausoje dalyvavo 58 bibliotekoje organizuotų integruotų matematikos, biologijos, dailės ir technologijų +3D pamokų dalyviai – „Rožyno progimnazijos“ moksleiviai: 27 berniukai ir 31 mergaitė.

91 proc. visų apklaustųjų informacinių technologijų naudojimą pamokose vertina teigiamai. Apklausa parodė, kad dėstomi dalykai moksleiviams tapo įdomesni. 82 proc. moksleivių pažymėjo, kad padidėjo jų noras lankyti pamokas, atsakinėti, aktyviau dalyvauti pamokose, kuriose pritaikytos 3D technologijos. 69 proc. respondentų pastebėjo savo mokymosi rezultatų pagerėjimą matematikos, 56,9 proc. – biologijos, 50 proc. – dailės, ir 46,6 proc. – technologijų pamokose.

Galima teigti, kad Integruotos pamokos turėjo teigiamos įtakos moksleivių lankomumui, aktyvumui ir pažangumui. Taikant naujas technologijas mokomieji dalykai mokiniams pasidarė labiau suprantami, įdomesni.

2. Anketinė apklausa „Kūrybinės dirbtuvės: „Stop“ kadro filmukų kūrimas, Skaitmeninių vaizdų kūrimas ir redagavimas, 3D modeliavimas, Jaunojo informatiko mokyklėlė“

Apklausoje dalyvavo 42 respondentai. Tai – 16 aktyviausių pasirinktoje kūrybinėje veikloje dalyvavusių berniukų ir 26 mergaitės.

71 proc. respondentų džiaugiasi atsiradusiomis veiklomis ir galimybe jomis užsiimti, nes jautė tokios veiklos trūkumą. Lankę šiuos užsiėmimus vaikai ir jaunuoliai teigia, kad gavo naudos. Didžioji dalis (37 proc.) teigė gerai praleidę laiką, kiti (29 proc.) – džiaugiasi atradę naują pomėgį, susiradę draugų. Apklaustieji (98 proc.) nurodo ir tai, kad įgijo naujų ir patobulino jau turimas technologines žinias, leidžiančias užsiimti norima veikla ir savarankiškai namuose, pristatyti mokykloje bendraklasiams ir draugams.

Galima teigti, kad atsiradusios 4 naujos veiklos pritraukė ir sudomino vaikus ir jaunuolius. 88 proc. dalyvių nurodo, kad užsiėmimai pateisino jų lūkesčius. Respondentai džiaugiasi atradę naują pomėgį, vietą praleisti laisvalaikį, bendraminčių, taip pat ir galimybę išbandyti naujas technologijas (3D spausdintuvą, veidrodinį fotoaparata, įvairias kompiuterines programas).

3. Anketinė apklausa „Kompiuterinio raštingumo mokymai“

Apklausoje dalyvavo 130 mokymuose dalyvavusių vyresnio amžiaus žmonių: 101 moteris ir 29 vyrai. Respondentų amžius 40-90 metų.

Prieš pradėdant mokymus dalyvių prašėme nurodyti, kaip jie vertina savo žinias ir sugebėjimus. Išvedus bendrą vidurkį šis siekė vos 1,53 balo iš 5. Prabėgus 2 savaitėms, paprašėme pakartotinai įsivertinti savo gebėjimus. Daugelis savo žinias įvertino kelis kartus geriau ir bendras vidurkis siekė 3,13 balo iš 5. Dalyviai po užsiėmimų jautėsi drąsiau, sumažėjo baimės susijusios su naujų technologijų naudojimu ir taikymu. 72 proc. respondentų mokymai paskatino pradėti naudotis kompiuteriu dažniau, o 4 dalyvius įgytos žinios padarė įsigyti savo asmeninius kompiuterius.

Galima teigti, kad mokymai turėjo jų dalyviams teigiamų asmeninių pokyčių, kuriuos įvardijo 92 proc. apklaustųjų kaip pasikeitusią gyvenimo kokybę. Respondentai džiaugiasi geresniais naudojimosi kompiuteriu bei kitomis naujomis technologijomis įgūdžiais, prasiplėtusiu akiračiu bei laisvalaikio užimtumu. 97 proc. apklaustųjų rekomenduotų mokymus artimiesiems ir sutiktų gilinti žinias panašiuose mokymuose.

Tinklo bibliotekos nuolat atlieka **nedideles lokalias lankytojų apklausas**, norėdamos išsiaiškinti vienos ar kitos paslaugos efektyvumą, gyventojų mokymų grįžtamąjį ryšį, neigiamai atsakytų užklausų priežastis.

Kiekvienas padalinys metų pabaigoje rengia išsamią veiklos ataskaitą: analizuoja statistinius rodiklius, įvardija laimėjimus, nesėkmes, problemas ir būdus joms spręsti.

2016 m. regioniniuose, respublikiniuose leidiniuose išspausdinti, internetinėje erdvėje paskelbti, televizijoje ar radijuje transliuoti **635 vaizdo bei garso įrašai** bei **publikacijos** apie bibliotekos veiklą. Iš jų – 196 nepasikartojantys, originalūs pavadinimai.

Publikacijų bei vaizdo/garso įrašų apie Biblioteką skaičius, lyginant su 2015 m., išaugo net 47 proc. (+295). Tam įtakos turėjo itin aktyvi vykdyto projekto „3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis“ viešinimo kampanija.

Didžioji dalis – 78 proc. straipsnių buvo parengti Bibliotekos darbuotojų: 426 publikacijas parengė vyresn. metodininkė komunikacijai ir projektų valdymui Indrė Lašinytė, 74 – publikavo padalinių vedėjos bei vyresn. bibliotekininkės. Likę 135 straipsniai parengti žiniasklaidos atstovų ar renginių/veiklų dalyvių.

Publikacijos internetinėje erdvėje sudarė didžiąją dalį visų straipsnių – 528. Kaip ir užpernai daugiausia naujienų skelbta regioniniuose interneto tinklalapiuose: www.aina.lt, www.regionunaujienos.lt, www.aukstaitijosgidas.lt, www.panskliautas.lt, www.kulturapanevezys.lt.

Periodinėje spaudoje publikuoti 74 straipsniai. 26 iš jų – žurnaluose („Tarp Knygų“, „Senvagė“, „Šeiminkė“), 45 – laikraščiuose („Sekundė“, „Panevėžio balsas“, „Vilnis“, „Molėtų žinios“, „XXI amžius“, „Mano kraštas“). Dar 4 pranešimai išspausdinti informaciniuose leidiniuose: Knygų mugės Bibliotekų erdvės programoje, lankstinuke, buklete bei projekto „Bibliotekos pažangai 2“ 2016 m. (LNB) ataskaitoje.

Ataskaitiniais metais pasirodė 3 *televizijos reportažai*. Regioninėje televizijoje GNTV parengti 2: apie vaikų vasaros užimtumo stovyklas miesto bibliotekose bei „Šviesos“ specialiojo ugdymo centro parodą „Šaltinėlio“ bibliotekoje, 1 „Pervij baltijskij“ kanalo reportažas apie vaikų vasaros stovyklas bibliotekose.

Taip pat transliuoti 4 *radijo reportažai*: 3 LRT radijo laidose apie sustabdyto kadro animacinių filmukų dirbtuves, bibliotekų projektus vaikams ir jaunimui bei E. Stratilatovo interviu. Ir 1 „Gold Fm“ radijuje interviu su direktoriaus pavaduotoja apie Bibliotekų metų renginius miesto bibliotekose.

Informacija apie veiklą, renginių anonsai, jau įvykusių renginių fotoreportažai su aprašymais publikuoti *Bibliotekos tinklalapyje* www.panbiblioteka.lt, kuriame 2016 m. užregistruoti 23 782 psilankymai.

Trijuose skirtingose tematikos *Bibliotekos tinklaraščiuose* – <https://sveikabiblioteka.wordpress.com/>, <http://kelionesuknyga.blogspot.lt/>, <http://vaikasirknyga.blogas.lt/> ataskaitiniais metais apsilankyta 46 340 kartų.

Informacija apie bibliotekų veiklą buvo pateikiama ir *Facebook* paskyroje, kurių 2016 m. pabaigoje turėjome net 10. Tai 8 padalinių (Viešosios bibliotekos, vaikų literatūros skyriaus „Žalioji pelėda“, Smėlynės, „Židinio“, Šiaurinės, „Šaltinėlio“, Parko bei „Žiburėlio“ filialų) ir 2 specializuotos: viena, apimanti visas Bibliotekos filialų naujienas, kita paskyra buvo skirta projektui „3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis“. 2016 m. pabaigoje iš viso turėjome 7128 draugus ir/ar gerbėjus.

19 vaizdo įrašų buvo patalpinta vaizdo įrašų dalinimosi tinkle *Youtube*. Didžioji dalis – sustabdyto kadro animacinių dirbtuvių dalyvių sukurti filmukai.

Patrauklų Bibliotekos įvaizdį formavo, visuomenę sudomino ir dalyvavimas *Knygų bei Mokyklų mugių programose* „Litexpo“ parodų rūmuose, miesto gimtadienio šventėje, „Susitikime penktadienį“ bei „Vasara su knyga“ renginiuose, „Expo Aukštaitija 2016“ ir Kalėdinėje mugėje „Cido“ arenoje, susitikimai su žinomais Lietuvoje žmonėmis, projekto „3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis.“ veiklos.

Ataskaitiniais metais buvo pagaminta 730 skelbimų, 6 afišos, pagaminta ir išdalinta 980 kvietimų į bibliotekų renginius, pagaminta ir išdalinta 1600 skrajučių panevėžiečiams bei Vilniaus Litexpo Knygų bei Mokyklų mugių lankytojams, iliustruojančių bibliotekų veiklą, 1300 knygų skirtukų su lankytojams svarbia informacija (bibliotekų adresai, telefonai, darbo

laikas, paslaugos ir kt.), 105 diplomai ir padėkos įvairių renginių, konkursų dalyviams, mokytojams. Kaip ir kasmet bibliotekos dailininkė sukūrė kalėdinį atviruką, kurio buvo pagaminta 100 vnt. Šiuo atviruku sveikinome savo skaitytojus, partnerius, kolegas, bičiulius.

Projekto „3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis.“ veiklų viešinimui (iš projekto lėšų) buvo pagaminta 100 diplomų, 700 skrajučių bei 100 tušinukų su projekto atributika.

Bibliotekos reklamai viešuose renginiuose buvo pagaminta 30 marškinėlių ir 30 skarelėlių, 11 skėčių su bibliotekos atributika.

14. MATERIALINĖ IR TECHNINĖ BAZĖ

Vienas pagrindinių veiklos uždavinių – ne tik sukurti, bet ir nuolat palaikyti bei atnaujinti bibliotekos įvaizdį, kuris priklauso ne tik nuo bibliotekininkų pasiaukojimo, išradingumo, daug žinių ir išmanymo reikalaujančios veiklos, bet ir pokyčių ūkinėje bei materialinėje srityje. Įvaizdžio kūrimas prasideda nuo patalpų, kurios formuoja pirmą įspūdį apie įstaiga. Nuomonę apie biblioteką vartotojas susidaro tik įėjęs pro duris. Šiltos, erdvios ir jaukios bibliotekų patalpos leidžia vartotojui pajusti komfortą, motyvuoja lankytis nuolat.

2016 m. buvo baigtas Vaikų bibliotekos „Žalioji pelėda“ išplėstų patalpų (2014 m. nupirkto buto) remontas, pagaminti nauji baldai. Gaila, tačiau nebuvo galimybių pakeisti šios bibliotekos knygų lentynų, kurios labai senos ir atrodo apgailėtina. Naujose patalpose buvo atidaryta vaikų kūrybinės saviraiškos studija „Saviraiškos kodas“, kuriai projekto „Inovacija, kviečianti kurti“ lėšomis buvo nupirktas nešiojamas kompiuteris Lenovo, multimedia įranga, televizorius JVC, žaidimų konsolė Microsoft 4GB, galerinio pakabinimo sistema. Miesto savivaldybė skyrė lėšų kompiuterinei įrangai, už kurias buvo nupirkti 7 nešiojami kompiuteriai ir du stacionarūs.

Iš projekto „Skaitantis miestas“ lėšų Viešoji biblioteka nusipirko teksto skenavimo programą FineReader, kopėčias, pasigamino stendą bibliotekos paslaugų reklamai. Iš projekto „3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis.“ lėšų buvo nupirktas fotoaparatas Nikon.

2016 metais tinklo bibliotekose buvo 112 kompiuterizuotos darbo vietų. Iš jų: 62 – vartotojams, 50 – darbuotojams. Be to, yra 9 nešiojamieji kompiuteriai, kurie naudojami gyventojų mokymams. Miesto bibliotekose vartotojų aptarnavimui naudojama įranga: 2 kopijavimo aparatai, 10 daugiafunkcinių įrenginių, 3 rašaliniai spalvoti spausdintuvai, 1 lazerinis spausdintuvas, 8 skeneriai, 9 spausdintuvėliai knygų išdavimo čekiams, 20 brūkšninių kodų skaitytuvų, 8 kasos aparatai, 6 projektoriai su ekranu, 4 skaitmeniniai fotoaparatai, 1 vaizdo kamera.

Ataskaitiniais metais bibliotekai „Žalioji pelėda“ buvo nupirktas rankų džiovintuvas, darbo kėdė, pagamintos knygų lentynos Smėlynės bibliotekai, nupirkti 2 brūkšninių kodų skaitytuvai, kasos aparatas Šiaurinei bibliotekai, dokumentų naikiklis, stovas Multimedia projektoriui, 3 dulkių siurbliai (Smėlynės, „Židinio“ ir „Žiburėlio“ bibliotekoms), du rašaliniai spausdintuvai (Ūkio skyriui ir dailininkei - apipavidalintojai).

Viešojoje bibliotekoje buvo įrengtas stogelis prie lauko durų bei galimybė užtamsinti skaityklos stoglangius.

Nors bibliotekų materialinė būklė nėra bloga, tačiau kai kuriose iš jų yra skubiai spęstinių problemų.

Parko biblioteka (Parko g. 37) – vienintelė nesuremontuota tinklo biblioteka, kuriai buvo pakeisti tik langai ir prieigoje įrengtos pakeliamos žaliuzės. Lėšų (56,5 tūkst. Eur) kapitaliniam remontui prašome nuo 2009 m. Šiai bibliotekai būtinas kapitalinis remontas: reikia pakeisti elektros instaliaciją, duris, įrengti tualetą, išgriauti erdvę ribojančias pertvaras. Ataskaitiniais metais po bibliotekos lauko laiptais esanti ertmė, į kurią buvo metamos šiukšlės, buvo išvalyta ir uždengta metalinėmis grotomis.

„Židinio“ bibliotekoje būtinas lauko sienų apšiltinimas. Termovizoriaus pagalba buvo nustatytas šiluminis nesandarumas, todėl žiemą bibliotekoje labai šalta. Patalpoje atsirado sveikatai, pastatui bei knygoms kenksmingas pelėsis, kuris, nieko nekeičiant, tik plėsis. Ne tik darbuotojoms šalta (12-14° C), bet ir skaitytojai priversti skaityklose būti su paltais, o ilgiau pasėdėję, skundžiasi, kad šala rankos.

Vaikų bibliotekoje „Žiburėlis“ ir Smėlynės bibliotekoje būtina įrengti kondicionierius. Visi bibliotekų langai yra pietinėje ir rytinėje pusėje, todėl vasarą labai karšta. Ypač vargsta vasaros stovyklą lankantys vaikai, negelbsti nei langų žaliuzės.

Dėl lėšų stokos nesuremontuotas Smėlynės bibliotekos (Smėlynės g. 49) fasadas, skilusi siena tambūre. Šalia esančių lombardo ir aludės fone, bibliotekos fasadas atrodo apgailėtinais.

Automobilio „VW-CADDY (1996 m.) remontas praėjusiais metais kainavo 886 Eur. Automobilis nepatogus didesnių gabaritų daiktams pervežti (kėdėms, knygų lentynoms, parodoms ir kt.). Negali daugiau darbuotojų (tik 3 vietos) nuvykti į didesnius renginius (seminarus, mokymus, konferencijas).

Ruošiant administracijos pastatą (Aukštaičių g. 4) šildymo sezonui, būtina pakeisti vamzdyną. Taip pat būtina keisti ir kanalizacijos vamzdyną (pagal Butų ūkio rekomendacija). Praėjusiais metais buvo pakeistas lietaus nutekėjimo stovas.

Skaitytojų aptarnavimas visose miesto bibliotekose yra automatizuotas, jam būtina gerai veikianti technika. Senuosius kompiuterius reikia pakeisti naujais, nes jie nuolat genda, o tai komplikuoja vartotojų aptarnavimą.

Reikalingas A3 formato kopijavimo aparatas, nes skaitytojai pageidauja šios paslaugos.

15. ĮSTAIGOS PROBLEMOS IR NESĖKMĖS

- Ataskaitiniais metais tinklo bibliotekose, lyginant su 2015 m., šiek tiek sumažėjo visi pagrindiniai rodikliai: registruotų vartotojų skaičius 0,7 proc., dokumentų išduotis – 2,6 proc., apsilankymų, kaip ir interneto lankytojų – 3,4 proc. Internautų skaičiaus mažėjimą lemia objektyvios priežastys. Interneto skverbtis sparčiai auga tiek namų ūkiuose, tiek viešojoje erdvėje – kavinėse, aikštėse, tose pačiose bibliotekose. Lankytojai, besinaudojantys bibliotekos internetu savo atsineštais nešiojamaisiais kompiuteriais ar išmaniaisiais įrenginiais, VRSS (automatizuotai) yra neapskaitomi ir oficialiuose rodikliuose neatsispindi. Viešųjų interneto prieigų kompiuterinė įranga sensta, genda, kas taip pat turi įtakos interneto vartotojų skaičiaus mažėjimui.

Dar viena priežastis, galėjusi įtakoti vartotojų, lankytojų (išskyrus interneto vartotojų) skaičiaus mažėjimą, galėjo būti žmogiškasis faktorius, nes buvo visiškai atsisakyta „popierinio“, paliekant tik elektroninę bibliotekos veiklos apskaitos dienoraštį.

Augantys vartotojų gebėjimai leidžia jiems pasinaudoti bibliotekos paslaugomis nuotoliniu būdu, t.y. fizinius apsilankymus bibliotekose keičia virtualūs. Lankytojų skaičius dėl to mažėja, tačiau naudojimasis bibliotekos paslaugomis – tikrai ne.

- Vartotojų aptarnavimas bibliotekose yra automatizuotas. Kompiuterinė įranga, skirta vartotojų aptarnavimui, yra tiek fiziškai, tiek morališkai pasenusi, nuolat genda, todėl skaitytojų aptarnavimas tampa labai komplikuoatas, jau nekalbant apie paslaugų kokybę.

- Menkai finansuotas tęstinis projektas „Literatūros ir meno kaleidoskopas“, skirtas Bibliotekų metų renginiams, pakoregavo suplanuotą veiklą – kai kurių planuotų renginių teko atsisakyti.

- Menkas vaikų vasaros užimtumo finansavimas riboja vaikų vasaros stovyklų veiklos galimybes.

- Bibliotekai reikalingas 8 vietų mikroautobusas, nes turimas automobilis „VW-CADDY (1996 m.) yra senas, nuolat gendantis ir nepateisina lūkesčių: nepatogus didesnių

gabarių daiktams pervežti (kėdėms, lėlių teatro širmai, knygų lentynoms, parodoms ir kt.). Su juo negalima didesniai darbuotojų skaičiui (tik 3 sėdimos vietos) išvykti į jokių kvalifikacijos renginius.

- Parko bibliotekai reikalingas kapitalinis patalpų remontas.
- Smėlynės bibliotekos tambūro sienos suskilusios, fasadas aptrupėjęs (iškritę tinko gabalai), jį būtina suremontuoti; „Židinio“ bibliotekoje būtina apšiltinti sienas.
- Šiaurinėje bibliotekoje reikia daugiau lentynų, nebetelpa fondas, trūksta baldų vaikų kambaryje, reikia keisti lietvamzdžius, tvorą.

16. ĮSTAIGOS PASIEKIMAI IR LAIMĖJIMAI

- Sėkmingai baigtas įgyvendinti ir gerai įvertintas projektas „3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis.“, miesto gyventojams sukurtos naujos paslaugos (3D modeliavimas, integruotos pamokos, sustabdyto kadro filmukų laboratorija).
 - Trims projektams iš Kultūros tarybos programų gauta 9,6 tūkst. Eur, už kuriuos buvo įsigyta vertingos įrangos.
 - Per metus vartotojai apsilankė miesto bibliotekose 196 tūkst. kartus, t. y. 2 kartus daugiau negu mieste yra gyventojų.
 - Vaikų (vartotojų) iki 14 metų tinklo bibliotekose užregistruota 55 daugiau negu 2015 m.
 - Augo vartotojų, gebančių savarankiškai naudotis elektronine informacija, skaičius. Daugiau skaitytojų naudojasi bibliotekos teikiamomis elektroninėmis paslaugomis.
 - Bibliotekų paslaugų bei veiklos reklamai sėkmingai išnaudojami socialiniai tinklai (10 paskyrų) bei kitos interneto galimybės – bibliotekos tinklalapis ir 3 tinklaraščiai.
 - Bibliotekos paslaugų paklausa nutolusiems vartotojams toliau augo: aktyviau buvo naudojama elektroniniu katalogu, ženkliai daugiau vartotojų naudojosi knygų gražinimo termino pratęsimo, knygų užsakymo bei dokumentų rezervavimo internetu paslaugomis.
 - Buvome atrinkti ir pakviesti dalyvauti Tarptautinėje Vilniaus knygų mugėje bei parodoje „Mokykla 2016“ Litexpo, kur pristatėme savo edukacijas, tuo pačiu prisidėjome ir prie Panevėžio miesto garsinimo.
 - Toliau įgyvendinamas kvalifikacijos tobulinimo tęstinumas: 35 bibliotekos darbuotojai mokėsi ir įgijo naujų žinių 27 seminaruose.
 - 5 savanoriai talkino miesto bibliotekose.
 - Miesto bibliotekos sėkmingai bendradarbiavo su 43 kultūros ir švietimo įstaigomis, visuomeninėmis organizacijomis, bendruomenėmis.
 - Netradicines darbo formas – dalyvavimą miesto renginiuose (Miesto gimtadienio šventėje, „Susitikime penktadienį“ renginiuose, Expo Aukštaitija 2016, Kalėdinėje mugėje) sėkmingai išnaudojome bibliotekų bei jų paslaugų reklamai.
 - Miesto žmonėms per metus suorganizuota 1038 renginiai (465 iš jų – vaikams), iš kurių 217 – literatūros bei meno parodų.

Panevėžio miesto savivaldybės
viešosios bibliotekos direktoriaus pavaduotoja,
laikintai einanti direktoriaus pareigas

Leokadija Vaitiekaitienė